

gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

Durmevallei fase 2

in de gemeenten Hamme, Waasmunster en Zele

procesnota 2

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Overlegstructuur.....	4
2.1	Planteam.....	4
2.2	Klankbordgroepen	4
2.3	Publieke consultaties.....	4
3	Procesverloop en -aanpak	5
3.1	Startfase	5
3.2	Scopingfase.....	5
3.3	Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.....	5
3.4	Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.....	6
3.5	Goedkeuringsfase	6
4	Verslaggeving participatietraject en verwerking inspraakreacties.....	7
4.1	Webinar startnota	7
4.2	Inspraakreacties en adviezen startnota	11
4.2.1	Algemene inspraakreacties.....	12
4.2.2	Synthese gebiedsspecifieke inspraakreacties	32

1 Inleiding

Voorliggend document is procesnota 2 die hoort bij de scopingnota voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Durmevallei fase 2' in de zin van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De VCRO stelt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, het zgn. geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

In functie van het geïntegreerde planningsproces wordt een procesnota opgesteld die het volledige verloop van het planningsproces beschrijft. Het is een informatief en evolutief document dat in de loop van het planningsproces kan worden aangevuld. De procesnota geeft aan hoe het proces zal verlopen en bevat informatie over welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd zal worden en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie, en hoe en wanneer de informatieverstrekking zal verlopen als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

2 Overlegstructuur

2.1 Planteam

Het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld door een planteam dat volgens artikel 2.2.3 van de Vlaamse Codex kan bestaan uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens één ruimtelijk planner.

Het planteam voor de opmaak van dit ruimtelijk uitvoeringsplan wordt gevormd door vertegenwoordigers van:

- Departement Omgeving (ruimtelijk planner en vertegenwoordiger van het VECM).
- Agentschap Landbouw en Zeevisserij
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- De Vlaamse Waterweg NV

2.2 Klankbordgroepen

Het planteam kan in de verschillende fases van het planproces de betrokken gemeentebesturen betrekken. Er kunnen overlegmomenten georganiseerd worden om bijkomende tussentijdse voorstellen voor te leggen aan de klankbordgroepen.

Er kan ook tussentijds overleg georganiseerd worden met middenveldorganisaties.

Er kan overleg voorzien worden met :

- provincie Oost-Vlaanderen
- gemeente Hamme
- gemeente Waasmunster
- gemeente Zele
- vertegenwoordigers van Natuurpunt
- vertegenwoordigers van VZW Durme
- vertegenwoordigers van Boerenbond
- vertegenwoordigers van Algemeen Boerensyndicaat

2.3 Publieke consultaties

De startnota wordt, zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, onderworpen aan een publieke consultatie van 60 dagen in de betrokken gemeenten. Tijdens deze publieke consultatie wordt minstens één participatiemoment voorzien.

Na de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zal zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, een openbaar onderzoek van 60 dagen georganiseerd worden.

Indien nodig kan het planteam beslissen bijkomende publieke participatiemomenten te organiseren, bv. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

3 Procesverloop en -aanpak

3.1 Startfase

In de startfase stelde het planteam een ontwerp van startnota en ontwerp-procesnota 1 op.

Het Departement Omgeving bereidde een ontwerp van startnota voor in overleg met de instanties vertegenwoordigd in het planteam. Het planteam ging akkoord met het ontwerp van startnota op 15 oktober 2021.

De Vlaamse Regering keurde de startnota goed op 25 februari 2022. Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 29 maart 2022 tot en met 27 mei.

Op 26 april 2022 werd een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een webinar waar een toelichting gegeven werd over de startnota. Er waren 112 deelnemers en er werden in hoofdzaak informatieve vragen gesteld over de inhoud van de startnota.

Tegelijk met de publieke consultatie werd advies gevraagd over de startnota en de procesnota aan:

- De strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO);
- De milieu- en natuurrad van Vlaanderen;
- De deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen;
- De colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten: Hamme, Waasmunster en Zele;
- De door de Vlaamse Regering aangewezen diensten.

In deze fase worden volgende documenten opgemaakt:

- Startnota;
- Procesnota 1.

3.2 Scopingfase

Op basis van de adviezen en inspraakreacties heeft het planteam de startnota herwerkt tot een ontwerp van scopingnota en stelde een ontwerp van procesnota 2 op. Het planteam ging akkoord met het ontwerp van scopingnota en procesnota op 19 januari 2026.

In de geactualiseerde procesnota 2 werd aangegeven op welke wijze de inspraakreacties verwerkt zijn en gemotiveerd waarom wel of niet op de vragen en opmerkingen ingegaan is bij de opmaak van de scopingnota.

De scopingnota werd ter advies voorgelegd aan het Vlaams Expertisecentrum m.e.r (VECM). VECM heeft zich in het advies van 4 maart 2026 akkoord verklaard met de reikwijdte, het detailleringsniveau en de

inhoudelijke aanpak van het milieueffectrapport, zoals beschreven in de scopingnota. Tijdens de scopingfase van het voorliggend planproces is de regelgeving rond de MER beperkt gewijzigd. Voor meer informatie over de wijziging van de MER wordt verwezen naar de website van Departement Omgeving:

<https://www.vlaanderen.be/natuur-milieu-en-klimaat/milieueffectrapportage#wat-verandert-er>

De scopingnota, de procesnota en het advies VECM kan ingekeken worden via de projectpagina

<https://www.vlaanderen.be/durmevallei-fase-2>.

3.3 Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

In deze fase worden de milieueffecten van de verschillende planalternatieven onderzocht zoals aangegeven in de scopingnota. Mede op basis van de resultaten van dit milieueffectenonderzoek zal het planteam een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken.

Het planteam maakt het voorstel van voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan over aan de bevoegde minister met de vraag om toelating voor het organiseren van een plenaire vergadering. Na akkoord van de minister, organiseert het planteam een plenaire vergadering over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

De ontwerp planvormingsfase eindigt bij de plenaire vergadering met de adviesinstanties (de lokale overheden en administraties) over het voorontwerp-GRUP met de ontwerp-milieueffectenbeoordeling. De plenaire vergadering dient om het ontwerpplan waarbij de resultaten van de uitgevoerde effectenbeoordelingen mee zijn opgenomen, te bespreken met de adviesinstanties.

In deze fase worden volgende documenten opgemaakt:

- Het voorontwerp GRUP met inbegrip van de ontwerp milieueffectenbeoordeling;
- Procesnota 3

3.4 Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

Op basis van de conclusies van de plenaire vergadering over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan stelt het planteam een voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan op en een nota waarin aangegeven wordt op welke wijze rekening gehouden wordt met de adviezen van de plenaire vergadering.

Het Departement Omgeving maakt het voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan over aan de bevoegde minister in functie van een beslissing van de Vlaamse Regering.

Nadat de Vlaamse Regering het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vaststelt, wordt het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan een openbaar onderzoek van 60 dagen.

Het planteam kan er voor opteren om tijdens het openbaar onderzoek een informatiemoment voor de bevolking te organiseren onder de vorm van een infomarkt in één van de betrokken gemeenten.

Na de beslissing over de voorlopige vaststelling wordt procesnota geactualiseerd. Aan deze procesnota 4 wordt een nota toegevoegd waarin aangegeven is op welke wijze de Vlaamse Regering rekening gehouden heeft met de adviezen van de plenaire vergadering.

In deze fase worden volgende documenten opgemaakt:

- Het ontwerp GRUP met inbegrip van de milieubeoordeling;
- Procesnota 4, met verwerking van de adviezen uitgebracht n.a.v. de plenaire vergadering.

3.5 Goedkeuringsfase

Het planteam verwerkt de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek en maakt een voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan op. De neerslag van de wijze waarop de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek verwerkt zijn, wordt opgenomen in het ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling.

Het departement Omgeving maakt het voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp-besluit over aan de bevoegde minister die het aan de Vlaamse Regering voorlegt voor principiële goedkeuring.

De bevoegde minister vraagt het advies aan de Raad van State over het principiële goedgekeurd plan. Na de verwerking van het advies van de Raad van State beslist de Vlaamse Regering tot definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Na de definitieve vaststelling wordt de procesnota 5 opgesteld die het planningsproces afrondt.

In deze fase worden volgende documenten ter beschikking gesteld:

- Het GRUP met inbegrip van de milieueffectenbeoordeling + kwaliteitsadvies VECM;
- Procesnota 5, met de verwerking van de adviezen en inspraakreacties uitgebracht n.a.v. het openbaar onderzoek.

4 Verslaggeving participatietraject en verwerking inspraakreacties

4.1 Webinar startnota

Op 26 april 2022 werd een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een online webinar waarop de startnota werd toegelicht. Er waren 112 deelnemers. Er werden enkele vragen ontvangen via de online inschrijfm module. Deze vragen werden behandeld tijdens het participatiemoment (zie presentatie). Tijdens de webinar werden in hoofdzaak informatieve vragen gesteld.

Vraag	Antwoord
Vraag wordt gesteld wanneer het Sigmaplan fase 1 gerealiseerd zal worden en of fase 1 al volledig klaar is voordat men fase 2 aanvat.	De projecten opgenomen in het Meest Wenselijke Alternatief van het Sigmaplan werden in 2 fasen ingedeeld. De eerste fase betreffen projecten die nodig waren voor de realisatie van de doelstellingen veiligheid en natuurlijkheid 2015. Voor de tweede fase loopt de uitvoeringstermijn van de projecten tot 2030. Fase 2 werd niet gekoppeld aan de afwerking van Fase 1.
Vraag wordt gesteld hoe landbouwers beter beschermd kunnen worden in gebieden voor beroepslandbouw, zodanig dat deze beroepslandbouwers de strijd niet verliezen tegen andere investeerders die er andere doelstellingen hebben.	Het vrijwaren van goed gestructureerde, samenhangende landbouwgebieden voor grondgebonden beroepslandbouw is één van de plandoelstellingen binnen voorliggend plangebied.
Vraag hoe het vrijwaren van de bergingscapaciteit te rijmen valt met opslibbing als gevolg van ontpoldering.	Het behoud en versterken van het waterbergend vermogen is één van de plandoelstellingen binnen voorliggend plangebied.
Vraag rond de impact op paarden en hun bijhorende schuilstallen die reeds aanwezig zijn.	Bestemmingswijzigingen van agrarisch gebied naar natuur- of bosgebied beperken in een aantal gevallen de mogelijkheden voor het oprichten van schuilhokken. Zo is het oprichten van schuilhokken is niet vrijgesteld van vergunning in ruimtelijk kwetsbare gebieden.
Vraag omtrent de waterberging. Wordt er in het GRUP enkel ingezet op deze functie 'in de breedte' en niet meer in de hoogte d.m.v. dijkverhogingen.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet en zal ook géén uitspraak doen over de hoogte van de dijken. Dijkverhogingen en de aanleg van nieuwe beschermingsdijken blijven principieel vergunbaar en zullen in bepaalde gebieden ook voorzien worden. Voor de wijze waarop de waterveiligheid gerealiseerd wordt, zijn de beleidsbeslissingen over het Geactualiseerd Sigmaplan en de stroomgebiedbeheerplannen opgemaakt volgens de principes van het decreet integraal waterbeleid bepalend. De concrete voorstellen daarvoor zijn voorwerp van de omgevingsvergunningsaanvragen waarin de concrete inrichting van de gebieden uitgewerkt wordt.
Vraag of er wijzigingen zijn aan de dijken voor de gebieden die niet voor wetlands/overstroming zijn.	
Vraag wordt gesteld of er in potpolder IV nieuwe dijken aangelegd worden.	
Vraag naar het uitbaggeren van de Durme.	Deze opmerkingen hebben betrekking op het beheer van het gebied.
Vraag of er rekening gehouden wordt met het verzandingsproces van de Durme. Vraag wordt gesteld hoe dit aangepakt zal worden.	Het beheer wordt niet geregeld in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Binnen het Sigmaplan wordt voor het realiseren van de waterveiligheidsdoelstellingen rekening gehouden met het verzandingsproces en de nood aan het uitbaggeren.
Vraag of er ook inspanningen geleverd worden in Antwerpen.	Het geactualiseerde Sigmaplan voorziet overstromingsgebieden verspreid over de benedenloop van de Schelde en zijrivieren.
Vraag of er ook in de andere riviervalleien dergelijke GRUP's (Scheldevallei bv.) zullen komen.	
Vraag naar de waarde van slikken en schorren voor de natuur.	Op Europees niveau is onderzocht welke natuur voor België/Vlaanderen belangrijk is. Daarna is onderzocht voor welke natuur de Schelde en de Durme essentieel zijn. Zoetwaterslikken en -schorren zijn Europees bijzonder zeldzaam geworden door ingrepen op de belangrijkste rivieren. Het herstel van die slikken en schorren is dus van groot belang voor de Europese en Vlaamse natuurdoelen. In de gebieden waar al aan herstel werd gedaan zijn de resultaten zeer opvallend. Sommige projecten combineren slik en schor met extra waterberging, maar daarmee kunnen niet alle typen slik en schor hersteld worden. Daarom is er ook nood aan ontpoldering.
Vraag of er al een evaluatie gebeurd is van de reeds uitgevoerde fase 1 projecten, zodat men hiermee rekening kan houden.	Binnen de Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie is een afspraak gemaakt over een langlopend monitoring- en onderzoeksprogramma ter ondersteuning van de grensoverschrijdende samenwerking bij beleid in en beheer van het Schelde-estuarium. Dit

	monitoringsprogramma werd zo uitgewerkt dat het enerzijds voldoet om aan de doelstellingen van diverse beleidskaders te beantwoorden, anderzijds dat het inzicht kan bieden in het systeem functioneren van het Schelde-estuarium en de effecten van ingrepen/maatregelen in het systeem met aandacht voor de veiligheid, natuurlijkheid en toegankelijkheid. Ook de Durme wordt meegenomen in deze monitoring.
Vraag of er in (deelgebied 1) 82 ha estuariene natuur gerealiseerd kan worden en tegelijk ruimte kan gegeven worden aan landbouw, bronbossen en recreatieve verbindingen.	Tijdens het verder verloop van het planningsproces zullen de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar worden afgewogen.
Vraag wat er bedoeld wordt met natuurontwikkeling langs de oever van de Durme.	De zin 'natuurontwikkeling langs de oever van de Durme' staat voor een meer natuurlijke oever langs de Durme.
Vraag wat er bedoeld wordt met landbouwgebied voor grondgebonden landbouw.	Grondgebonden landbouw is landbouw die afhankelijk is van het omliggende landbouwgebied.
Vraag of je onderscheid kan maken tussen gebieden in geactualiseerde Sigmaplan.	Het onderscheid tussen de verschillende Sigmagebieden is terug te vinden in de opdeling in deelgebieden.
Ter info : de rietzuivering in deelgebied 7 (te Sint-Anna) zal op termijn haar functie verliezen. Afvalwater zal aangesloten worden naar de zuiveringsinstallatie te Hamme (Biezestraat). De vraag wordt gesteld wat er gaat gebeuren met het rietveld in deelgebied 7.	Er wordt akte genomen van deze informatie.
Vraag of "wetland" betekent dat het huidige gebruik als grasland niet meer kan.	Wetlands binnen het Sigmaplan zijn drassige gebieden die niet onder invloed van het getij staan. In de winter staat het grondwater er hoog, in de zomer daalt het. Het landschap kan er variëren van open water en rietland over elzenbroekbossen tot natte graslanden. De gebieden die in het kader van het Sigmaplan ontwikkeld worden als wetland zullen in principe bestemd worden als natuurgebied en gelet op de hoge grondwaterstanden en randvoorwaarden vanuit natuur- en mestdecreet beperkte(re) mogelijkheden hebben voor landbouw.
Er wordt gesteld dat als men binnen de potpolder (IV meer specifiek) agrarische gebieden zou afnemen ten voordele van bijv. wetland, dan verliest de landbouwer opnieuw gronden. Vraag welke gebieden worden er omgezet naar landbouwgronden. Vraag om een ruimtebalans tussen afname en toevoeging van landbouwgronden toe te voegen.	Tijdens het verder verloop van het planningsproces zullen de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar afgewogen worden. De ruimtebegroting maakt deel uit van de toelichtingsnota van het GRUP.
Vraag of er een inschatting kan geven worden welke bestemmingswijzigingen in hectare van landbouw naar natuur gaan en naar andere bestemmingen.	De ruimtebegroting maakt deel uit van de toelichtingsnota van het GRUP.
Er wordt gesteld dat de klimaatsverandering een effect heeft op de natuurdoelen (en hierdoor moeilijker te behalen is).	Er wordt akte genomen van deze opmerking.
Vraag of er verder zal gegaan worden in natuuraanduiding op plan dan wat louter nodig is voor sigmadoelstellingen.	Het geactualiseerde Sigmaplan stelt specifieke natuurdoelstellingen voorop die bekrachtigd werden met de regeringsbeslissingen van 22/07/2005. Ook in het kader van de Europese natuurdoelen (S-IHD-besluit van 23 april 2014 voor de gebieden BE2300006, BE2301235, BE2301336 en BE2300222) moeten er inspanningen geleverd worden in de Durmevallei.
Er wordt gesteld dat Potpolder I, ontpolderd wordt en dagelijks door het getijdenwater zal overstroomd. De vraag wordt gesteld wat de gevolgen zijn voor de eigenaars van de weilanden.	Tijdens het verder verloop van het planningsproces zullen de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar worden afgewogen. Voor de uitvoering van de projecten van het Geactualiseerd Sigmaplan is een volwaardig flankerend beleid uitgewerkt en van toepassing. Via de lokale grondenbankwerking worden mogelijkheden voor het uitruilen van landbouwers gezocht.
Er wordt gesteld dat recreatieve gebruikers ook respect moeten hebben voor de landbouw en zich aan de regels moeten houden als deze toegang gratis ter beschikking gesteld worden door de landbouwer. Er wordt gesteld dat er negatieve ervaringen hierover zijn.	Er wordt akte genomen van deze opmerking.
De vraag wordt gesteld of er een fasering zal komen of mogelijk zal zijn wanneer agrarisch gebied omgezet wordt naar natuur. Er wordt gesteld dat de fasering goed beschreven zal moeten worden om nog bemesten en dergelijk na definitieve goedkeuring van plan mogelijk te maken.	Tijdens het verder verloop van het planningsproces zullen de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar worden afgewogen en kan een fasering worden opgenomen.

Er wordt gesteld dat het spijtig is dat Vlaanderen niet verder kan gaan in de bescherming van de beroepslandbouwers in het agrarisch gebied.	Er wordt akte genomen van deze opmerking.
Er wordt gesteld dat bepaalde natuuringrepen ook een recreatieve dimensie zal krijgen. Er wordt aangegeven dat dit niet mag betekenen dat in het gewestplan bepaalde zones als recreatieve zone zullen worden ingekleurd. Er wordt gesteld dat de bestemming "Recreatie" een vogelvrijverklaring is ten voordele van de toerisme industrie.	Er wordt akte genomen van deze opmerking.
De vraag wordt gesteld of de studie van 2019 van INBO is.	De studie betreft het wateruitvoeringsprogramma van 2019.
De vraag wordt gesteld waarom gebieden meegenomen worden die verder gaan dan GSP.	Het realiseren van aaneengesloten natte natuurkernen in het valleigebied van de Durme is voorzien in de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Waasland waarbij een afweging is gemaakt tussen de gebieden van de gewenste natuurlijke en agrarische structuur. De opmaak van dit ruimtelijk uitvoeringsplan maakt aldus deel uit van een globaal bekomen maatschappelijk en ruimtelijk evenwicht tussen de verschillende openruimtefuncties in uitvoering van de richtinggevend en bindende bepalingen van het RSV. Binnen de plancontour van het ruimtelijk uitvoeringsplan worden alle open ruimtegebieden in de Durmevallei opgenomen die een ruimtelijk aaneengesloten geheel vormen.
De vraag wordt gesteld of er zones ingekleurd worden als "recreatieve zone".	Tijdens het verder verloop van het planningsproces zullen de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar worden afgewogen.
De vraag wordt gesteld of de ontpoldering nabij de Sombeekse Meersen ten koste zal gaan van de huidige ecologische waarde. Vraag om verduidelijk hoe estuaire natuur gecreëerd kan worden zonder ontpoldering. Vraag waarom het gemilderd getijdsysteem in de toelichting niet van toepassing kan zijn op potpolder 1 in plaats van volledige ontpoldering.	Deze opmerking heeft betrekking op de inrichting van het gebied. De inrichting wordt niet geregeld in het ruimtelijk uitvoeringsplan. In het geactualiseerde Sigmaplan zijn natuurdoelen opgenomen.
Vraag hoe eigenaars en landbouwers vergoeden worden. De vraag wordt gesteld of er ruilgrond voorzien zal worden.	Binnen de projecten van het geactualiseerde Sigmaplan is een flankerend beleid uitgewerkt voor de getroffen landbouwers.
Er wordt gesteld dat er geluids- en visuele overlast is van de E17. Vraag of het mogelijk is om een buffer te creëren langs de E17.	Er wordt akte genomen van deze opmerking.
Er wordt gesteld dat Sigmagebieden worden opgenomen in het natuurpark Scheldevallei en dat de doelstelling hierin is voor 75 pct natuurtipe 4 te realiseren. Vraag naar de impact op de omliggende gebieden.	Voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan staat los van de kandidaatstelling voor Nationaal Park.
Vraag hoe dit plan rekening houdt met het behouden van de bestaande dijken met de toegankelijkheid voor fietsers, wandelaars en lopers.	De toegankelijkheid van het gebied is ingeschreven in de plandoelstellingen.
Vraag naar de toegankelijkheid van de verschillende gebieden.	Tijdens het verder verloop van het planningsproces zullen de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar worden afgewogen.
Vraag of de akkers nog bewerkt mogen worden als volwaardig landbouw areaal.	In het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan zullen concrete stedenbouwkundige voorschriften opgenomen worden voor de verschillende bestemmingen en overdrukken die aangeven welke handelingen toegelaten en vergunbaar zijn binnen de verschillende bestemmingen. In de bouwvrije agrarisch gebieden en agrarische gebieden met overdruk natuurverweingsgebieden zal een bouwverbod gelden, zodat het oprichten van nieuwe landbouwbedrijfszetels of andere gebouwen niet mogelijk is (behoudens van vergunning vrijgestelde constructies). Bij de afbakening van deze zones zal rekening gehouden worden met de bestaande landbouwbedrijfsgebouwen die in principe niet opgenomen worden in deze bestemming.
Vraag over het dijkverhogingsplan langs de Durme en waar deze werken zich situeren. Er wordt gesteld dat er voorheen een openbaar onderzoek gevoerd werd ter hoogte van potpolder IV om aldaar de dijken te verhogen.	Deze opmerking heeft betrekking op de inrichting van het gebied. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting van de Sigmagebieden niet en doet géén uitspraak over de specifieke inrichting van dijken. In het geactualiseerde Sigmaplan werden bepalingen met betrekking tot de bereiken veiligheidsniveau opgenomen.

Vraag om de legende van de kaart op pagina 18 van de startnota, waar een onderscheid wordt gemaakt tussen natuurdoelstelling en veiligheidsdoelstelling, toe te lichten.	In het geactualiseerde Sigmaplan zijn zowel doelstellingen met betrekking tot veiligheid als natuurlijkheid opgenomen.
Er wordt gesteld dat in de Durmevallei de put van Ten Reyen gevat is door het GRUP fase 1 (samen met Weymeerbroek en Groot Broek) terwijl daar geen enkele realisatie voorligt. Vraag hoe dit komt.	De Vlaamse Waterweg werkt verder aan de uitvoering van dit project.
Er wordt gesteld dat een burger alternatieven kan indienen maar er wordt aangegeven dat de voorgestelde inhoud in de startnota zeer vaag is. Opmerking over het feit dat in dergelijke omstandigheden geen alternatieven ingediend kunnen worden.	Er wordt akte genomen van deze opmerking.
Vraag of er rekening wordt gehouden met het bestaan van jonge actieve landbouwers. Er wordt gesteld dat er steeds meer landbouwgrond verdwijnt, wat cruciaal is om een levensvatbaar inkomen te garanderen op lange termijn voor de jonge landbouwers.	Er wordt akte genomen van deze bezorgdheid. Het vrijwaren van samenhangende gebieden voor landbouw behoort tot de plandoelstellingen en wordt concreet uitgewerkt in het planproces. De bestendiging van de huidige bestemmingsvoorschriften is geen uitgangspunt of voorwaarde voor de opmaak van het plan. De plandoelstelling omvat o.m. het afbakenen en uitbreiden van de natuur- en bosgebieden i.f.v. de realisatie van de gewenste natuur- en bosstructuur zoals voorzien in de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en zoals o.a. uitgewerkt is in de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Waasland.
Vraag wat de plannen zijn m.b.t. De Watermolen.	In de startnota is nog geen concreet voorstel voor de verschillende functies, waaronder De Watermolen, opgenomen. Bij de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan zal per gebied de ruimtelijke afweging en keuzes gemotiveerd worden.
Vraag wat het plan is of wat de mogelijke opties zijn voor het natuurgebied liggend direct achter de tuinen van de Wareslagedreef nummers 1-21. Opmerking dat het zicht op een stuk weiland en bos behouden moet blijven.	In de startnota is nog geen concreet voorstel voor de verschillende bestemmingen, waaronder de specifieke weilanden en bos, opgenomen. Bij de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan zal per gebied de ruimtelijke afweging en keuzes gemotiveerd worden.
Vraag naar de visie op de volkstuin langs de Oude Durme. Er wordt aangegeven dat deze al meer dan 110 jaar aanwezig zijn. Vraag wat zijn de plannen zijn voor de akkers en weilanden tussen de Neerenweg (verlengde van de Waterstraat) en de Oude Durme. Er wordt gesteld dat daar een wijngaard ligt dat als toeristische trekpleister dient voor de gemeente Hamme.	In de startnota is nog geen concreet voorstel voor de verschillende bestemmingen, waaronder de volkstuinen langs de Oude Durme, opgenomen. Bij de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan zal per gebied de ruimtelijke afweging en keuzes gemotiveerd worden. Hierbij wordt er telkens een afweging gemaakt tussen de verschillende plandoelstellingen.
Vraag over de visie op bronzone in Sombeke en de slingerbeek.	In de startnota is nog geen concreet voorstel voor de verschillende bestemmingen, waaronder de bronzone in Sombeke en de Slingerbeek, opgenomen. Bij de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan zal per gebied de ruimtelijke afweging en keuzes gemotiveerd worden.
Vraag over kaalkappingen en compensaties.	Deze vraag heeft betrekking op inrichting van het gebied. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting van de Sigmagebieden niet.
Vraag over de duur van de werken.	Deze vraag heeft betrekking op de werken in functie van de uitvoering van het Sigmaplan. Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal ervoor zorgen dat de werken die nodig zijn voor de uitvoering van het Sigmaplan mogelijk worden. De looptijd van de werken is projectgebonden en behoort niet tot de procedure van het ruimtelijk uitvoeringsplan.
Er wordt gesteld dat de vermelde gebieden potpolder IV en V niet gekend zijn en niet op kaart terug te vinden zijn. Vraag om voldoende informatie over de locatie/situering van de verschillende gebieden.	De gebieden van Potpolder IV zitten vervat in het deelgebied 'Hof ten Rijen' en de Potpolder V is gelegen in het gebied 'Durmemeersen'.
Vraag naar een visie rond de recreatieve ontsluiting van het gebied en de impact op de bestaande recreatieve netwerken.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal een uitspraak doen over de bestemmingen van een gebied, maar niet over de concrete inrichting van de gebieden. Het plan wijzigt niets aan het statuut van de bestaande paden of wegen in het gebied. Binnen de verschillende bestemmingen is de aanleg van nieuwe recreatieve paden in principe vergunbaar en voor zover dat geen negatieve ruimtelijke impact heeft op het betreffende gebied. De concrete inrichting van de Sigmagebieden is voorwerp van de vergunningsaanvragen voor de inrichting van deze gebieden. De ontwikkeling van de beoogde wetlands kan aanleiding geven tot het wijzigen van bestaande recreatieve netwerken of het realiseren van nieuwe verbindingen. Indien een bestaande verbinding niet behouden kan blijven, zal steeds getracht worden een alternatieve verbinding te voorzien zodat de functionaliteit van het netwerk behouden blijft.

	Waar mogelijk zullen kansen voor het versterken of uitbreiden van het netwerk benut worden.
Vraag naar planschadevergoeding indien de bestemming van het perceel waar een woning opstaat wijzigt van landbouw naar natuur waardoor de rechten van 'ruimtelijk kwetsbaar en bijgevolg de waarde van de woning daalt.	De planschaderegeling uit de VCRO bepaalt dat er enkel sprake is van een recht op planschade in het geval van een bestemmingswijziging die de mogelijkheid tot bebouwen van een perceel schrapt. Om die reden zullen bestemmingswijzigingen voor percelen met bestaande vergunde zonevreemde woningen in principe géén aanleiding kunnen geven tot het recht op een planschadevergoeding.

4.2 Inspraakreacties en adviezen startnota

Naar aanleiding van de publieke raadpleging werden adviezen en inspraakreacties ingediend door:

- Strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)
- Strategische adviesraad Milieu en Natuur (MINA)
- Provincie Oost-Vlaanderen
- College van Burgemeester en Schepenen Hamme
- College van Burgemeester en Schepenen Waasmunster
- Gecoro Waasmunster
- College van Burgemeester en Schepenen Zele
- Agentschap voor Natuur en Bos
- De Vlaamse Waterweg
- Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij
- Vlaamse Milieumaatschappij
- Toerisme Vlaanderen
- Sport Vlaanderen

Daarnaast werden ongeveer 70 inspraakreacties van eigenaars, gebruikers, buurtbewoners, bedrijven of verenigingen ontvangen.

In onderstaande tabel is aangegeven op welke wijze met de inhoudelijke elementen uit de adviezen rekening gehouden is bij de opmaak van de scopingnota.

4.2.1 Algemene inspraakreacties

Algemene opmerkingen over de plandoelstellingen en scoping van de te onderzoeken milieueffecten

Actor	Reactie	Aanpassen planvoornemen of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER ?
Minaraad Agentschap Landbouw en Zeevisserij De Vlaamse Milieumaatschappij De Vlaamse Waterweg Toerisme Vlaanderen	Geen opmerkingen.	/	/
GECORO Waasmunster	Opmerking dat er geen draagvlak voor dit project zou zijn.	Geen aanpassing. Deze stelling is algemeen van aard, subjectief en niet onderbouwd. Het plan geeft uitvoering aan Vlaamse en Europese beleidsbeslissingen o.a. op het vlak van natuur en beveiliging tegen overstromingen in het algemeen belang.	/
Individuele inspraakreacties GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Bemerkning dat de plandoelstellingen vaag zijn.	Geen aanpassing. De plandoelstellingen vloeien onder meer voort uit de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die in uitvoering van die bepalingen is uitgewerkt voor de buitengebiedregio Waasland.	/
GECORO Waasmunster Individuele inspraakreactie	Bemerkning dat de plandoelstellingen hoofdzakelijk betrekking hebben op behoud van de huidige situatie. De vraag wordt gesteld wat de meerwaarde van dit RUP is.	Het plan is niet louter gericht op het behoud van de huidige situatie. Het plan zal bestemmingswijzigingen doorvoeren in functie van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur conform de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de vastgestelde Natura 2000-doelen en in functie van de realisatie van de projecten van het Geactualiseerd Sigmaplan.	/
GECORO Waasmunster	Opmerking dat de algemene plandoelstellingen binnen de verschillende deelgebieden onvoldoende geconcretiseerd worden.	Geen aanpassing. In de startnota zijn per deelgebied de relevante plandoelstellingen opgenomen waarbij telkens de streefdoelen en de beleidsmatige context meegegeven wordt.	/
Individuele inspraakreacties	Bemerkning dat de uitvoering van dit plan een waardevermindering van gronden zal betekenen.	Geen aanpassing. Bestemmingswijzigingen kunnen aanleiding geven tot meer- of minwaardes. Bij het RUP wordt een register gevoegd waarop aangeven wordt voor welke percelen bestemmingswijzigingen doorgevoerd worden die aanleiding kunnen geven tot planbaten, planschade of andere compenserende vergoedingen.	/

Agentschap Wegen en Verkeer	Vraag om in de voorschriften de beperkingen van het BVR op de bouwvrije stroken langsheen de autosnelweg op te nemen.	Geen aanpassing. De regelgeving inzake bouwvrije zone langsheen autosnelwegen blijft onverminderd van kracht.	/
Individuele inspraakreactie	In de inspraakreactie wordt de vraag gesteld om staalnames in het licht van eventuele historische vervuiling te nemen.	Geen aanpassing. Staalnames zullen waar nodig gebeuren op projectniveau volgens de regels opgenomen in de geldende sectorwetgeving (VLAREBO).	Geen aanpassing. Het milieueffectenonderzoek voorziet een onderzoek naar de bestaande verontreinigingen in het gebied en de potentiële effecten van het plan op (de verspreiding) van deze verontreiniging.
GECORO Waasmunster Individuele inspraakreactie	Vraag wat de te onderzoeken milieueffecten zijn.	/	Het voorstel van te onderzoeken milieueffecten wordt weergegeven op pagina 92 en 93 van de startnota. In het plan-milieueffectenrapport (plan-MER) zullen deze milieueffecten onderzocht worden.
GECORO Waasmunster	Opmerking dat de effectieve handelingen pas duidelijk zullen zijn bij de aanvraag van de omgevingsvergunningen.	Geen aanpassing. De 'startnota' kondigt het opstarten van het geïntegreerd planningsproces aan, formuleert de plandoelstellingen en de in het proces te onderzoeken milieueffecten. De effectieve handelingen nodig voor het uitvoeren van het geactualiseerd Sigmaplan zullen uitgewerkt worden in een inrichtingsplan en/of omgevingsvergunningsaanvragen.	De specifieke omgevingsvergunningsaanvragen zullen getoetst worden aan de project-MER-plicht en indien nodig een project-MER(-screening) moeten bevatten (b.v. bij aanleg van dijken en overstromingsgebieden).
SARO	De raad wijst op het belang van een samenhangend netwerk van de vallei van de Beneden-Durme en de aangrenzende natuurcomplexen. De raad vindt het in die zin positief dat de afbakening van het plangebied één aaneengesloten gebied van de Durmevallei omvat waarbij diverse Sigmaprojecten in samenhang worden bekeken.	Het plangebied omvat het landschappelijk geheel van de laaggelegen depressie van de Beneden-Durme en de daarmee verbonden cuestaflanken. Naar aanleiding van deze opmerkingen worden een beperkt aantal aanpassingen aan het onderzoeksgebied en deelgebieden doorgevoerd om tot een betere afstemming op het landschap als ruimtelijk geheel te komen waarbij o.a. ook de niet-ontwikkelde delen van het woonuitbreidingsgebied Wareslage dat ruimtelijk-functioneel deel uitmaakt van deze openruimtestructuur opgenomen worden binnen het onderzoeksgebied	/
GECORO Waasmunster	Opmerking rond de afbakening van het plan- en de deelgebieden. Er wordt gesteld dat dit niet afgestemd is op het landschap als ruimtelijk geheel.	Geen aanpassingen. De indeling in deelgebieden in de startnota heeft enkel tot doel de bespreking van het plangebied op bevattelijke wijze te structureren. In de planningsfase zal de begrenzing van de af te bakenen natuur- en landbouwgebieden verder in detail bepaald worden op basis van het verder onderzoek. De indicatieve onderverdeling in deelgebieden in de startnota is daarvoor niet bepalend, bij het uitwerken van het concrete planvoorstel in de planningsfase zal waar nodig of nuttig een aangepaste indeling in deelgebieden gehanteerd worden.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag naar de motivatie rond de afbakening van de deelgebieden.		
Individuele inspraakreactie GECORO Waasmunster	Opmerking dat de Durme deel uitmaakt van verschillende deelgebieden.		
Individuele inspraakreactie GECORO Waasmunster	Opmerking dat het juridisch statuut van de deelgebieden binnen het GRUP belangrijk is in functie van het vervolgtraject.	Geen aanpassing. Het GRUP regelt het beheer van de dijken niet.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag waarom het ontginningsgebied van Polder van Waasmunster in 2 verschillende deelzones ondergebracht is.		
Individuele inspraakreactie	Vraag naar begrazing van de dijken met streekeigen herkauwers.		
Individuele inspraakreactie	Vraag waarom het "GRUP Durmevallei fase 2" niet in het gebiedsgericht programma van AGNAS opgenomen is.	De opmaak van het "GRUP Durmevallei fase 2" is in 2019 opgenomen in het gebiedsgericht programma AGNAS.	/

Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de vooropgestelde te onderzoeken effecten algemeen zijn zodat er geen reacties op gegeven kunnen worden.	/	Geen aanpassing. In het kader van de publieke consultatie over de startnota is het mogelijk om te reageren op het voorstel van de te onderzoeken milieueffecten.
CBS Waasmunster	Vraag om de voorgestelde bestemmingen in de startnota te schrappen of aan te halen dat dit als voorbeeld dient.	Geen aanpassing. Het uitwerken van een concreet voorstel van bestemmingsplan op perceelsniveau en stedenbouwkundige voorschriften gebeurt in de planningfase bij het uitwerken van het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. De omschrijvingen in de startnota zijn louter indicatief en i.f.v. de scoping van de te onderzoeken milieueffecten.	/
CBS Waasmunster	Opmerking dat er veel aandacht besteed wordt aan de natuurdoelstellingen in tegenstelling tot de andere (ruimtelijke) functies. Er wordt gesteld dat alle functies evenwaardig dienen bekeken te worden.	Geen aanpassing. Deze opmerking is onterecht. Het plan geeft uitvoering aan de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die conform de bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is uitgewerkt voor de regio Waasland en waarbij de voor het buitengebied structuurbepalende functies landbouw, natuur en bos gelijktijdig en op gelijkwaardige basis gebeurde.	/
CBS Waasmunster	Vraag om alleen de vier ruimtelijke concepten van de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor het plangebied op te nemen.	Geen aanpassing. Alle voor het plangebied relevante ruimtelijke concepten van de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos en doelstellingen die volgen uit de voor het gebied relevante beleidsbeslissingen worden opgenomen.	/
CBS Waasmunster	Vraag om planalternatieven voor de gewenste natuurlijke en agrarische structuur te formuleren en te onderzoeken.	Geen aanpassing. Het plan zal in essentie de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos zoals die voor de regio Waasland in overleg met de lokale besturen en middenveldorganisaties is uitgewerkt verder uitwerken. Deze visie is het resultaat van een proces waarbij de verschillende sectorale voorstellen voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur ten opzichte van elkaar werden afgewogen. Wat betreft de plandoelstellingen inzake de realisatie van de Natura 2000-doelen, het behoud en versterken van de bestaande bosstructuur, het vrijwaren van landschappelijk waardevolle gebieden en erfgoedwaarden in de Durmevallei, het behoud en versterken van het gevarieerde valleilandschap voor waterberging, landbouw en natuur zijn er géén locatiealternatieven voorhanden gezien de realisatie van deze doelstellingen verbonden is aan de afgebakende Natura 2000-gebieden, de fysisch-morfologisch valleistructuur en de voorkomende landschaps- en erfgoedwaarden. Indien naar aanleiding van de publieke consultatie over de startnota concrete voorstellen voor te onderzoeken alternatieven ingesproken worden, zal bij de opmaak van de scopingnota geëvalueerd worden in hoeverre dit	De wijze waarop het alternatievenonderzoek en de trechtering in de aan het RUP voorafgaande planningsprocessen en beleidsbeslissingen plaatsvond, zal verder verduidelijkt worden.

		redelijke alternatieven zijn en op welke wijze deze in de planningsfase verder onderzocht zullen worden.	
CBS Waasmunster	Vraag om een algemene ruimtebalans op te nemen waarin duidelijk wordt gesteld hoeveel hectare ambachtelijke zone, landbouwgrond... er wordt ingenomen door het GRUP en hoeveel oppervlakte er voor elke bestemming binnen het plangebied of minstens op het grondgebied van de gemeente in ruil wordt gecreëerd/omgezet.	Geen aanpassing. Bij het voorstel van ruimtelijk uitvoeringsplan zal een ruimtebalans gevoegd op basis van het concreet voorstel van bestemmingen. De opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen gebeurt niet op basis van het beginsel van 'planologische compensatie', maar op basis van de ruimtelijke visie en richtinggevende en bindende bepalingen van de ruimtelijke structuurplannen en/of beleidsplannen. Er wordt om die reden niet ingegaan op de vraag om de bestemmingswijzigingen elders op grondgebied van de gemeente op een of andere manier te compenseren.	/
CBS Waasmunster	Vraag om het behoud van alle zonevrije rechten (zonevrije woningen niet gelegen binnen een RUP) en de bestemmingen ten gevolge van de gemeentelijke RUP's Zonevrije woningen (bis) en RUP Zonevrije bedrijven (in opmaak) moet worden gegarandeerd.	Geen aanpassing. Er wordt akte genomen van dit standpunt, maar het is géén uitgangspunt voor de opmaak van het plan dat er géén wijzigingen aan de bestaande zonevrije ontwikkelingsmogelijkheden doorgevoerd kunnen worden. Het plan wijzigt de basisrechten voor zonevrije constructies zoals voorzien in de VCRO niet, maar bestemmingswijzigingen kunnen wel aanleiding geven tot wijzigingen in de mogelijkheden wanneer die gekoppeld zijn aan specifieke bestemmingen of categorieën van bestemmingen. Percelen die liggen binnen reeds goedgekeurde gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen inzake zonevrije functies zijn niet opgenomen binnen de voorgestelde planperimeter.	/
CBS Waasmunster	Vraag om behoud van het open landschap in de Durmevallei te garanderen.	Geen aanpassing. Het behoud en de versterking van het gevarieerde, halfopen valleilandschap is één van de plandoelstellingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat er nergens in de startnota rekening gehouden wordt met het aspect van de jacht die nochtans in een groot deel van het plangebied (Sombeekse Meersen) aanwezig is. Vraag om rekening te houden met de jacht bij het milieueffectenonderzoek (bij discipline mens).	Geen aanpassing. Het plan regelt het wildbeheer niet. Het behoud van de mogelijkheden voor jacht is op zich geen ruimtelijke plandoelstelling, maar een onderdeel van het wildbeheer waarbij de jacht gericht is op het beheer van wilde fauna, de instandhouding van een gezonde faunapopulatie, het bewaren van ecologische evenwichten en het voorkomen van schade aan de omgeving.	Geen aanpassing. De planmilieueffectenrapportage is gericht op het onderzoek naar de mogelijke aanzienlijke gevolgen van het plan op het milieu en de gezondheid van de mens. Het plan regelt het wildbeheer niet. Onderzoek naar invloed van het plan op de mogelijkheden voor jacht maakt om deze redenen geen deel uit van de milieueffectrapportage.
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de economische activiteiten (zandwinning en gronddeponie) in de startnota nergens aan bod komen. In de scopingnota dient de impact en de doelstellingen omtrent de economische activiteit in het volledige plangebied ruim onderzocht en beschreven te worden.	De beschrijvingen van de bestaande feitelijke toestand zullen waar nodig aangevuld worden. Bij de opmaak van het plan zullen de verschillende maatschappelijke belangen ten opzichte van elkaar afgewogen worden in de zin van artikel 1.1.4 van de VCRO.	Geen aanpassing. De scopingnota is gericht op het bepalen van de in het plan-MER relevante te onderzoeken milieueffecten. Het milieueffectenonderzoek zelf gebeurt in de volgende fase van het planproces. De planmilieueffectenrapportage is gericht op het onderzoek naar de mogelijke aanzienlijke gevolgen van het plan op het milieu en de gezondheid van de mens.

			Binnen de discipline Bodem van het plan-MER is voorzien dat de effecten op grondstoffenvoorraden beoordeeld worden. Een onderzoek naar de socio-economische effecten maakt geen deel uit van de doelstellingen van de milieueffectrapportage in de zin van artikel 4.2.1 van het DABM (decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid).
CBS Hamme	Opmerking dat de in te zetten instrumenten zeer beperkt omschreven zijn. Vraag om hoofdstuk 10 duidelijker te omschrijven welke instrumenten ingezet kunnen worden bij de uiteindelijke realisatie van de herbestemmingen en van de stedenbouwkundige voorschriften.	De tekst zal waar nodig of nuttig aangevuld worden.	/
Agentschap Onroerend Erfgoed	Opmerking dat inhoudelijke achtergrondinformatie, het digitaal hoogtemodel en aanvullende historische kaarten als nuttige achtergrondinformatie kunnen dienen.	Waar nodig of nuttig zullen de genoemde gegevens betrokken worden in het planproces.	/
Agentschap Onroerend Erfgoed	Opmerking over kaart 3: door de overlap met het erkend natuurreservaat 'Rietsnijderij' is het niet duidelijk dat dit gebied ook één van de twee delen van het beschermd cultuurhistorisch landschap 'Durmeschorren nabij de Meulendijk' omvat. Vraag om de afbakening van het vastgesteld landschapsatlasrelict 'Oude Durme', zoals opgenomen in de startnota, nog op deze kaart toe te voegen. Er wordt aangeraden om, ter verduidelijking, ook de cultuurhistorische landschappen 'Durmeschorren nabij de Meulendijk' en het vastgestelde landschapsatlasrelict 'Oude Durme' op deze kaart met naam te vermelden.	De inhoud van kaart 3 (bijlage bij het ruimtelijk uitvoeringsplan) is voor alle gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen dezelfde. In de toelichtingsnota zullen deze opmerkingen toegevoegd worden.	/
SARO	De raad vraagt de afbakening van het plangebied op een aantal plaatsen verder te verduidelijken. De raad merkt op dat de afbakening van het noordelijk deel van het plangebied ter hoogte van Waasmunster niet volledig overeenstemt met die van het operationeel uitvoeringsprogramma, waardoor onder andere de zone tussen de deelgebieden 'Pontrave' en 'Wareslage' niet is meegenomen in de afbakening van het plangebied. De raad merkt op dat de betreffende zone een aantal agrarische percelen en een natuur- en parkzone omvat en vraagt de afbakening van het plangebied ter hoogte van die zone te verduidelijken.	De begrenzing van het plangebied is afgestemd op de begrenzing van het BPA Dorp aan de Durme van de gemeente Waasmunster waarbij ervoor geopteerd is om geen delen van dat BPA binnen het plangebied op te nemen.	/
SARO	De raad stelt vast dat een aantal aangrenzende, kleinere percelen niet zijn opgenomen in het plangebied. De raad vraagt, vanuit de doelstellingen van het geplande gewestelijk RUP, te onderzoeken of deze bij het plangebied kunnen worden gevoegd.	Geen aanpassing. De begrenzing van het plangebied is in principe afgestemd op de af te bakenen gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur op basis van de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie. Voor percelen die niet opgenomen zijn, geldt in principe dat de	/

Provincie Oost-Vlaanderen	Opmerking dat de huidige afbakening van het plan aanleiding geeft tot snippers agrarisch gebied die niet meegenomen worden.	geoordeeld is dat de opname ervan niet nodig of nuttig is in functie van de plandoelstellingen.	
SARO	De raad kan een veelheid aan puntsgewijze, lineaire of vlakvormige landschaps- en erfgoed aanduidingen niet ondersteunen en vraagt deze te schrappen. Het afsprakenkader van 13 maart 2017 gaat er van uit dat bijkomende gebiedsspecifieke punt-, lijn- en vlakvormige aanduidingen tot een minimum moeten worden beperkt.	Geen aanpassing. Er wordt akte genomen van de opmerking. Bij het uitwerken van het planvoorstel in de planningsfase zal nagegaan worden voor welke punt-, lijn- of vlakvormige erfgoedelementen een specifieke aanduiding op het grafisch plan nodig of nuttig is.	/
SARO	De raad stelt vast dat de startnota in de deelgebieden 'Kolputwijk' en 'Pontrave' bestemmingswijzigingen aankondigt naar gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde. De raad merkt op dat deze voorgenomen bestemmingswijzigingen diverse ontwikkelingen in openruimtegebied mogelijk maken. De raad vraagt in die zin aandacht voor de impact van deze (potentiële) ontwikkelingen op de ruimtelijke draagkracht van de betreffende sites, en dit gezien hun natuur-, landschaps- en erfgoedwaarden. De raad vraagt dit aspect in de verdere procedure grondig te onderzoeken.	Geen aanpassing. Er wordt akte genomen van de opmerking. De aangegeven mogelijke bestemmingen in de startnota zijn indicatief. Bij het uitwerken van het planvoorstel in de planningsfase zal nagegaan worden voor welke de meest aangewezen bestemmingen zijn in functie van het behoud de cultuurhistorisch waardevolle elementen binnen het plangebied.	Geen aanpassing. Een onderzoek naar de mogelijke effecten van de voorgestelde bestemmingswijzigingen op de natuur-, landschaps- en erfgoedwaarde is voorzien in het op te maken plan-MER.
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat het streven naar meer biodiversiteit ook misschien ingevuld kan worden door gecontroleerde verwildering en vernatting, afgewisseld met ecologisch verantwoorde landbouwzones, waarbij landbouwers kunnen rekenen op technische en financiële ondersteuning. Aldus wordt het huidige waterbergend vermogen behouden.	Geen aanpassing. Het plan regelt de inrichting en het beheer van de af te bakenen natuurgebieden niet.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat er naast estuariëne natuur nog andere mogelijkheden zijn om een rijke natuur te ontwikkelen. Er wordt gewezen op een gevarieerd landschap, waarbij ook hoger gelegen (eventueel aangelegde) delen naast rijke wetlands, gebruikt kunnen worden voor aangepaste landbouw (doelstelling vrijwaren voor landbouw).		
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat het groene plan een grote belemmering is voor de groei van de gemeente.	Geen aanpassing. Het plan wordt opgemaakt conform de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen die de principes voor de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen vastleggen.	/
VZW Durme	Vraag tot toevoeging dat het GRUP ook uitvoering geeft aan de doelstellingen en acties van de soortenbeschermingsprogramma's.	Waar nodig of nuttig zal verwezen worden naar de voor het plan relevante soortenbeschermingsprogramma's.	/
VZW Durme	Opmerking dat de doelstelling "De huidige landbouwgebieden worden maximaal behouden, m.u.v. de gebieden die worden ingericht als wetland of estuariëne natuur i.f.v. de hoger aangehaalde doelstellingen in het kader van integraal waterbeleid en ruimte voor water" te beperkt is. Er is buiten de wetlands en estuariëne natuur	Geen aanpassing. Het plan wordt opgemaakt conform de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen die de principes voor de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen vastleggen.	/

	nu al hoogwaardige natuur aanwezig. De landbouwer kan niet alleen omschreven worden als de beheerder van de open ruimte. VZW Durme is in grote delen van de vallei de voornaamste beheerder en eigenaar. Er wordt gesteld dat er niet alleen watergebonden doelstellingen zijn.	De af te bakenen agrarische gebieden zijn in hoofdzaak gericht op het vrijwaren van ruimte voor de beroepslandbouw.	
VZW Durme	Vraag tot extra duiding aan het uittreksel uit het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van Waasmunster en Zele.	Geen aanpassing. Het betreft louter een samenvatting van voor het op te maken plan mogelijk relevante passages uit de gemeentelijke structuurplan als onderdeel van de analyse van de planningscontext.	/
VZW Durme	Opmerking dat de kaart met de erkende natuurreservaten en de kaart van bosleeftijd niet meer actueel zijn.	In de verschillende fase van het planproces zullen waar mogelijk steeds de meest recente en beschikbare gegevens opgenomen worden.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag om vervanging van monotone populierenbos met beperkte ecologische waarde door meer diverse bossen. Vraag tot de aanplant van een voedselbos ter ondersteuning van een biologische landbouw en korte keten.	Geen aanpassing. Het plan regelt het (omvormings)beheer van de bestaande bossen of de aanleg van voedselbossen niet. De aanleg van voedselbossen als vorm van landproductiebouw is toegelaten in agrarische gebieden.	/
GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Opmerking dat de bouw van de Durmebrug mogelijk moet blijven.	Geen aanpassing. Aanpassingen van bestaande weginfrastructuur en bruggen zijn vergunbaar op basis van de voorschriften van het gewestplan en de bepalingen van de VCRO. De N446 is op het gewestplan als "bestaande hoofdverkeersweg" aangeduid met een lijnsymbool in overdruk.	/
Individuele inspraakreactie	Bij de opmaak van het gewestelijk GRUP dient ook aandacht besteed te worden aan de verkeersveiligheid op en rond de gewestweg N446, en dat hiervoor de nodige planaanpassingen worden voorzien binnen dit GRUP, is absoluut vereist. Ook dit dient mee verder onderzocht te worden.		

Opmerkingen over het procesverloop

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief	Aanvullingen onderzoek MER ?
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat de eigenaars/gebruikers nooit op de hoogte waren of gehoord werden rond dit planinitiatief.	Deze opmerkingen zijn ongegrond. Conform de bepalingen van de VCRO is de goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering de eerste formele stap van het geïntegreerd planningsproces voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Over de startnota is een publieke consultatie georganiseerd waarbij eigenaars en gebruikers hun opmerkingen kunnen formuleren.	/
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat deze mogelijkheid tot inspraak te laat is en geveinsd is.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de concept-startnota veel concreter was. Het standpunt wordt ingenomen dat er bewust informatie wordt achtergehouden.	De publieke consultatie gaat enkel over de door de Vlaamse Regering goedgekeurde startnota. Het planteam betreurt dat voorafgaand aan de beslissing van de Vlaamse Regering bepaalde bij de voorbereiding betrokken instanties klaarblijkelijk onafgewerkte tussentijdse werkdocumenten verspreid hebben.	/

GECORO Waasmunster	Bemerking dat de webinar niet op maat was van de burgers.	Er wordt akte genomen van de opmerking. Als gevolg van de, op het ogenblik van de inspraakprocedure, geldende coronamaatregelen was een fysiek participatiemoment niet mogelijk. Op de webinar werd de inhoud van de startnota beknopt overlopen.	/
CBS Waasmunster	Vraag om de werkgroepen expliciet op te nemen bij de overlegstructuur van de procesnota.	De procesnota wordt aangevuld dat er klankbordgroepen georganiseerd kunnen worden binnen het planproces.	/
CBS Waasmunster	Vraag om gedurende het gehele proces maximale publieke inspraak te garanderen. Vraag om minstens ook een mogelijkheid tot inspraak te voorzien vooraleer het ontwerp voorlopig wordt vastgesteld.	Over het door de Vlaamse Regering voorlopig vastgesteld ontwerp-RUP zal conform de bepalingen van de VCRO een openbaar onderzoek georganiseerd worden.	/
CBS Waasmunster	Opmerking dat de publieke inspraakmogelijkheden zowel toegankelijk als verstaanbaar dienen te zijn voor alle burgers.	Alle documenten worden opgesteld in zo begrijpelijk mogelijk Nederlands.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat in de nota Vlaamse regering vermeld wordt dat het GRUP geen directe budgettaire impact heeft voor de Vlaamse Overheid. Er wordt gesteld dat de uitvoering van het GRUP ongetwijfeld zal wegen op het budget van de Vlaamse overheid, er is geen enkele indicatie omtrent de kostprijs van deze uitvoering, noch van de kostprijs per deelgebied.	De uitspraak in de nota Vlaamse Regering gaat enkel over de kosten verbonden aan de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan die binnen de daarvoor reeds voorziene middelen worden uitgewerkt. Het ruimtelijk uitvoeringsplan legt enkel bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast die o.a. het kader bepalen voor het beoordelen van omgevingsvergunningsaanvragen in het gebied. Het plan legt niet vast wie op welke wijze de bestemmingen moet realiseren.	/
SARO	De raad vraagt aandacht voor de impact van het gewestelijk RUP op milieu, natuur, landbouw en landschap en wijst op het belang van een volwaardige integratie van de milieueffectbeoordelingen in voorliggend ruimtelijke planproces. Het geïntegreerd planningsproces – met inbegrip van de plan-MER inclusief passende beoordeling en verscherpte natuurtoets – zal verder duidelijkheid moeten verschaffen over de volledige impact van het voorliggend planinitiatief als ook over de noodzakelijke milderende en compenserende maatregelen.	/	De planmilieueffectenbeoordeling maakt integraal deel uit van planningsproces.
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de afbakening van het gebied Durmevallei fase 2 te ruim is, waardoor zeer veel akkergrond wordt ingenomen van de landbouw. Er wordt gesteld dat de criteria van de afbakening onbekend is. Er wordt gesteld dat de ingenomen Sigmagebieden, verwezenlijkt tot op heden onder fase 1, de maximaal beschikbare gronden waren welke als wetlands in ons gebied ingericht konden worden.	Geen aanpassing. Het plan wordt opgemaakt conform de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur. De stelling dat er geen bijkomende natuurgebieden al dan niet in functie van het behoud, het herstel of de ontwikkeling van wetlands afgebakend zouden kunnen worden in de vallei van de Beneden-Durme ten aanzien van wat voorzien was in het kader van de 2010-projecten van het Sigmaplan is niet correct.	/

Individuele inspraakreactie	De startnota voldoet niet aan de voorwaarden van de VCRO art 2.2.4, §2.	Geen aanpassing. De indiener geeft niet aan welke elementen er dan in de startnota zouden ontbreken.	/
-----------------------------	---	--	---

Opmerkingen over landbouw

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER ?
Individuele inspraakreacties CBS Waasmunster CBS Hamme CBS Zele ABS Boerenbond Bedrijfsgilde Hamme Bedrijfsgilde Sint-Niklaas Bedrijfsgilde Zele Bedrijfsgilde Waasmunster	Diverse inspraakreacties stellen dat het plan aanleiding geeft tot een verlies aan gronden voor landbouw; dat de balans landbouw/natuur niet in evenwicht zou zijn; dat men principieel de voorkeur geeft aan het behoud van de agrarische bestemmingen zoals voorzien op de gewestplannen; dat men geen bijkomende afbakening van natuurgebied wenst in gebieden die thans als agrarisch gebied bestemd zijn; dat alle bestaande agrarische gebieden binnen het plangebied zonder overdruk natuur(verweving) herbevestigd zouden moeten worden; dat er in de regio reeds eerder landbouwgrond werd ingenomen voor de ontwikkeling van industrie of natuur; dat het landbouwgebruik in de regio reeds erg onder druk zou staan door de ontwikkeling van Sigmaplan, de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en de ontwikkeling van het Nationaal Park Scheldevallei; dat er maximaal moet ingezet worden op het behoud van het bestaande landbouwareaal; dat er in de agrarische gebieden vrijheid van teeltkeuze moet zijn en garanties geboden moeten worden voor het kunnen blijven bemesten en bewerken van percelen die actueel in landbouwgebruik zijn; dat het plan een negatieve impact zou hebben op de mogelijkheden voor zowel de professionele als de niet-professionele (hobby)landbouw in het gebied; dat de herbestemmingen van agrarisch gebied naar natuurgebied strikt beperkt moeten blijven tot het beslist beleid over de Natura 2000-doelen; dat er onvoldoende rekening zou gehouden worden met landbouwbedrijfszetels aan de rand van het plan; dat men geen bijkomende natuurgebieden wenst in de buurt van bestaande landbouwbedrijven; dat landbouwgronden binnen het plangebied kwalitatief geschikt zouden zijn voor landbouw; dat de landbouwgronden in dit gebied een grote economische waarde zouden hebben voor de omliggende landbouwbedrijven; dat er nood is aan een flankerend beleid voor landbouw; dat er overgangsbepalingen en fasering voor de invoering van nultbemesting in natuurgebieden moeten voorzien worden.	Geen aanpassing. Het plan zal bestemmingswijzigingen doorvoeren in functie van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur conform de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), de vastgestelde Natura 2000-doelen, de doelstellingen van het integraal waterbeleid (stroomgebiedbeheerplannen en Blue Deal) en in functie van de realisatie van de projecten van het Geactualiseerd Sigmaplan. De voorgestelde bestemmingswijzigingen zullen dus passen binnen de kwantitatieve opties voor landbouw, natuur en bos zoals bepaald in de bindende bepalingen van het RSV en de ruimtelijke principes en kwalitatieve ontwikkelingsperspectieven voor het buitengebied (zoals bv. het structuurbepalend zijn van het fysisch systeem voor ruimtelijke ontwikkelingen) zoals bepaald in de richtinggevende bepalingen van het RSV. Ten aanzien van de landbouwgebruikspercelen die gevat zouden zijn door een herbestemming van agrarisch gebied naar natuur- of bosgebied wordt verwezen naar de diverse overgangs- en uitzonderingsbepalingen die bv. in het mestdecreet voorzien zijn en de decretale regelingen inzake kapitaal- en gebruikersschadevergoedingen voor eigenaars en gebruikers. Voor de uitvoering van de projecten van Geactualiseerd Sigmaplan is aanvullend een specifiek flankerend beleid ten aanzien van landbouw van toepassing met o.a. de inzet van een grondenbank met ruilgronden, bijkomende vergoedingen en overgangsmaatregelen. Het gegeven dat een herbestemming naar natuurgebied mogelijk een wijziging kan inhouden van de na te leven normen voor agrarische activiteiten in de omgeving is geen relevant ruimtelijk criterium op basis waarvan de afbakening van de gebieden van de natuurlijke structuur zich kan baseren. Het is niet onredelijk om ervan uit te gaan dat (landbouw)bedrijfsactiviteiten geen negatieve impact mogen hebben op de omgeving en geen milieudrukken afwentelen op de omgeving.	Geen aanpassing. Binnen de discipline Mens-ruimte van het plan-MER is voorzien dat de effecten van het plan op de functie 'landbouw' geëvalueerd worden. Het alternatief waarbij alle bestaande agrarische gebieden behouden blijven wordt als 'nulalternatief' beschouwd. Het is echter géén redelijk alternatief voor het realiseren van de plandoelstellingen.
ABS	Vraag om de natuurdoelen te herbekijken en samen met de landbouwsector na te gaan hoe lokale	Geen aanpassing. In het licht van de mondiale klimaat-, voedsel- en biodiversiteitscrisis is het van belang om te	/

	voedselvoorziening gewaarborgd kan worden.	streven naar een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij het fysisch systeem en de ruimtelijke en ecologische draagkracht bepalend zijn om te bepalen welke ruimte voorbehouden blijft voor voedselproductie en in welke gebieden het herstel van kwetsbare ecologische systemen die belangrijke regulerende ecosysteemdiensten leveren, primeert. In die zin is het van belang dat er gewerkt kan worden aan het hydrologisch herstel van valleisystemen en rivieren opnieuw ruimte krijgen om te overstromen in hun van nature overstroombare vallei en de ruimte die voorbehouden wordt voor voedselproductie afgestemd wordt op die ruimtelijke context. De voorgestelde herbestemmingen zullen bijdragen aan een betere afstemming van het landbouwgebruik op de kansen en kenmerken van het fysisch systeem, het vrijwaren van de mogelijkheden voor voedselproductie op vruchtbare bodems binnen een klimaatbestendig ingerichte ruimte die in staat is schokken als gevolg van klimaatverstoring (zoals schade door overstromingen, langdurige periodes van droogte...) op te vangen.	
ABS	Vraag om maatregelen te nemen om bv. vertuining tegen te gaan en te verzekeren dat de gronden die bestemd worden als agrarisch gebied effectief in landbouwgebruik blijven.	De agrarisch gebieden zijn principieel bestemd voor de beroepslandbouw. Het plan kan echter het feitelijk gebruik van het agrarisch gebied niet regelen. Ten aanzien van niet-professioneel landbouwgebruik en het gebruik als tuin van agrarisch gebied geldt het decretaal uitgangspunt dat omgevingsvergunningsplichtige handelingen i.f.v. niet professionele landbouw niet toegelaten zijn behoudens de decretaal van vergunning vrijgestelde handelingen en de specifieke afwijkmogelijkheden die het decreet voorziet voor het oprichten van constructies voor niet-professionele landbouw (artikel 4.4.8/2 van de VCRO). Artikel 4.4.1 §2 van de VCRO beschouwd niet-vergunningsplichtige handelingen niet als strijdig met de voorschriften, tenzij deze voorschriften deze handelingen uitdrukkelijk en specifiek beperken of verbieden.	/

Individuele inspraakreacties SARO	Diverse inspraakreacties merken op dat de afbakening van bijkomende natuurgebieden zou kunnen leiden tot het stijgen van de impactscores van landbouwbedrijven en nieuwe vergunningen onmogelijk kan maken; dat bijkomende natuurgebieden de verdere ontwikkeling van landbouwbedrijven in de omgeving zou kunnen verhinderen o.w.v. milieuregelgeving rond emissies van stikstof, bemesting of geurhinder in de buurt van natuurgebieden; dat dit de leefbaarheid of opvolging van bestaande landbouwbedrijven in het gedrang zou brengen; dat dit tot een afbouw van de landbouwactiviteit in de regio zou leiden; dat het onduidelijk zou zijn hoe het huidige vergunningskader van land- en tuinbouwbedrijven zal worden herzien en in hoeverre dit beïnvloed wordt door de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).	Geen aanpassing. Uitgangspunt is dat het exploiteren van landbouwbedrijven in principe vergunbaar is en blijft in de gebieden bestemd als agrarisch gebied binnen de marges die er vanuit de geldende milieunormen van toepassing zijn en dat op basis van de concrete elementen in de aanvraagdossiers de aanvrager verantwoordelijk is voor het opmaken van de milieueffectrapportage op projectniveau. De randvoorwaarden dat activiteiten slechts toegelaten of vergund kunnen worden mits aangetoond wordt dat er bv. geen betekenisvolle aantasting van de soorten en habitats van de speciale beschermingszones kan veroorzaakt worden en mits er geen vermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur van het VEN veroorzaakt wordt, wijzigen door dit plan niet. De plannende overheid kan onmogelijk nagaan in welke mate individuele private bedrijven al dan niet intenties hebben om aanvragen voor milieubelastende activiteiten in te dienen in de omgeving van de bestaande of bijkomend af te bakenen natuur- en bosgebieden. Dit is geen sturend of bepalend element voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke structuur. Landbouweconomische exploitatie van de open ruimte is mogelijk binnen de grenzen van de ruimtelijke en ecologische draagkracht van een gebied. Landbouwbedrijven hebben de mogelijkheid om tijdens het openbaar onderzoek over het concreet voorstel voor de afbakening van bijkomende natuurgebieden in het ontwerp-RUP in een bezwaarschrift op basis van feitelijke gegevens aan te geven welke bestemmingswijzigingen een invloed zouden kunnen hebben op het voorzetten van de bestaande of voorgenomen toekomstige private economische exploitaties. De plannende overheid heeft geen inzicht in de intenties van die bedrijven of de wijze waarop ze hun bedrijfsvoering vandaag of in de toekomst wensen te ontwikkelen. Op basis van de elementen uit deze bezwaarschriften kan de Vlaamse Regering een afweging maken van de verschillende maatschappelijke (en economische) belangen, rekening houdend met o.a. Europese kaders (zoals bv. kaderrichtlijn Water, vogel- en habitatrichtlijn...). Het ruimtelijk uitvoeringsplan wijzigt ook de aanduiding van de speciale beschermingszones en vastgestelde instandhoudingsdoelen niet en wijzigt dus ook het kader waarbinnen vergunningsaanvragen middels een passende beoordeling getoetst moeten worden aan hun impact op de soorten en habitats van de speciale beschermingszones niet.	Geen aanpassing. Een onderzoek naar de milieu-impact van bestaande vergunde of hypothetisch mogelijke toekomstige landbouwbedrijven in of in de omgeving van het plangebied in relatie tot de vastgestelde Natura 2000-gebieden en de bestaande of gewijzigde VEN-afbakening is onmogelijk uit te voeren op planniveau. Dit is het voorwerp van de project-MER's en passende beoordelingen op niveau van de individuele landbouwbedrijven. Binnen de discipline mens-ruimte kan aldus enkel op hoofdlijnen nagegaan worden in hoeverre er door de uitbreiding van de afbakening van de gebieden van de VEN de afstand tussen bestaande landbouwexploitaties en de niet te beschadigen natuur van het VEN verkleint en in algemene termen een uitspraak gedaan worden over de mate waarin dat eventueel kan leiden tot stringentere randvoorwaarden voor exploitaties die onvermijdbare én onherstelbare schade aan de natuur in deze gebieden zouden kunnen veroorzaken.
--	--	---	--

VZW Durme	Doelstelling “het vrijwaren van het bouwvrij karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit van de van nature overstroombare vallei van de Beneden-Durme”: agrarisch gebied moet in principe steeds duidelijk omschreven worden als bouwvrij agrarisch gebied.	Geen aanpassing. Het maximaal vrijwaren van overstromingsgevoelige gebieden van bebouwing is een uitgangspunt voor het op te maken plan.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag naar verduidelijking rond de begrippen ‘beroepslandbouw’, ‘grondgebonden landbouw’.	Dit zal in (de toelichting bij) de stedenbouwkundige voorschriften in voldoende mate verduidelijkt worden.	/
Individuele inspraakreacties Boerenbond bedrijfspgilden Hamme, Sint-Niklaas, Zele en Waasmunster CBS Hamme	Vraag naar de opmaak van een landbouweffectenrapport (LER).	/	Geen aanpassing. Binnen de discipline Mens-ruimte van het plan-MER is voorzien dat de effecten van het plan op de functie ‘landbouw’ geëvalueerd worden. Landbouweffectenrapporten zijn enkel zinvol op niveau van de concrete inrichtingsprojecten (i.c. Sigmaplan) i.f.v. het uitwerken van een flankerend beleid bij de projectrealisatie en zijn niet het voorwerp van het milieueffectenonderzoek bij de opmaak van voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan.
Individuele inspraakreactie	Vraag tot verduidelijking wat er beoogd wordt met de “landbouwbestemmingen”.	Gebieden die bestemd worden voor de beroepslandbouw in de zin van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en al dan niet gedifferentieerd worden in functie van de bebouwingsmogelijkheden of natuurverwerving. Bij de opmaak van het plan zullen concrete verordenende stedenbouwkundige voorschriften uitgewerkt worden die aangeven welke handelingen toegelaten kunnen worden.	/

Opmerkingen over recreatie

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER ?
GECORO Waasmunster	Opmerking dat het begrip ‘recreatie’ zeer breed gehanteerd wordt.	Tijdens het vervolg van het planningsproces en de opmaak van het milieueffectenrapport zullen de recreatieve mogelijkheden verder onderzocht worden. In de verordenende stedenbouwkundige voorschriften zullen de mogelijkheden voor recreatief gebruik verder bepaald worden.	De impact op en van recreatief (mede-)gebruik wordt beoordeeld binnen de discipline mens – ruimtelijke aspecten.
Sport Vlaanderen	Opmerking dat twee visvijvers niet vermeld zijn: de Oude Durme en ook een vijver aan het Hof ter Rijen.	Waar nodig of nuttig zullen de beschrijvingen van de bestaande feitelijke toestand worden aangevuld.	/
GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Vraag om aandacht te hebben voor bestaande en gewenste trage wegen (ook in functie van het nationaal park).	Geen aanpassing. Het plan regelt de ligging van routes of tracés voor fiets- en wandelverbindingen niet en zal het bestaande padennetwerk op zich niet wijzigen.	Geen aanpassing. De effecten op toegankelijkheid en beleevingswaarde zullen onderzocht worden bij de discipline Mens in het plan-MER.
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat de recreatieve functie van de Durmevallei sterk onderbelicht wordt. Vraag om de fiets- en wandelverbinding langs de linkeroever vanaf Waasmunsterbrug tot aan de Koolputten te behouden.	De aanleg van nieuwe recreatieve paden of rivieroversteken is vergunbaar op basis van de bepalingen van de VCRO. Het is niet nodig of nuttig om tracés van potentiële toekomstige paden aan te geven in het ruimtelijk uitvoeringsplan.	
Sport Vlaanderen	Opmerking dat het gebied belangrijk is voor routegebonden recreatie. Er wordt gesteld dat het positief is dat het behouden van de recreatieve verbindingen	Indien er voor de uitvoering van het Sigmaplan een wijziging nodig is, zal er telkens gezocht worden naar een	

	opgenomen is als één van de uitgangspunten. Er is ook een mountainbike route in Waasmunster.	volwaardig alternatief zodat er geen verbindingen en bestaande lussen verloren gaan en er mogelijk verbindingen bijkomen. Er wordt daarbij rekening gehouden met de functionaliteit van het gebied. De initiatiefnemers van de projecten van het Sigmaphan gaan hiervoor in overleg met de lokale (toeristische) actoren. Omwille van veiligheidsredenen is het mogelijk dat bepaalde delen van het overstromingsgebied slechts beperkt toegankelijk zullen zijn.	
Sport Vlaanderen	Opmerking over de uitwerking van de discipline 'Mens' het belangrijk is om de recreatieve mogelijkheden en de recreatieve belevingswaarde van het gebied mee in rekening te nemen.		
Individuele inspraakreactie	Vraag om in de verschillende mogelijke scenario's de toegankelijkheid van het gebied voor fietsers en voetgangers (recreatief gebruik) in beeld te brengen.		
GECORO Waasmunster	Vraag om behoud van de trage verbinding op de dijk.		
GECORO Waasmunster	Vraag om de dijk langs beide oevers toegankelijk te maken voor traag verkeer.		
GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Vraag om rechtszekerheid voor de bestaande trage wegen en de geplande fietsersbrug.		
Individuele inspraakreactie Fietzersbond Zele CBS Zele	Vraag naar een fiets- en wandelbrug t.h.v. brug E17.		
CBS Zele	Vraag om een wandelpad te creëren op de dijk rond het Nonnengoed.		
CBS Zele	Vraag om een veilige verbinding te maken naar het bosje in de oksel van het op- en afritcomplex voor fietsers en voetgangers.		
Individuele inspraakreactie	De aanleg van een vrijliggend fietspad, afgescheiden van de rijbaan in combinatie met een veilige oversteekplaats ter hoogte van De Meermin (bv middels een fiets- en voetgangersbrug) zou een aanzienlijke verbetering zijn.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de inrichting van dien aard moet zijn dat de dijk zal behouden worden met een geasfalteerd pad.	Er wordt akte genomen van deze bedenking.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat er openbare wegen door het gebied lopen en vraag om die te behouden.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat toerisme geen zegen is voor de natuur.		

Opmerking over het waterbeheer en het Geactualiseerd Sigmaphan

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief	Aanvullingen onderzoek MIER ?
Provincie dienst integraal waterbeleid	Vraag om rekening te houden met de gerangschikte waterlopen en de polderwaterlopen	Geen aanpassing. Bij de opmaak van het voorontwerp zal het bestaande watersysteem in beeld gebracht worden en rekening gehouden worden met de doelstellingen vanuit het integraal waterbeleid.	Geen aanpassing. Het milieueffectenonderzoek voorziet een onderzoek naar de effecten van het plan op het watersysteem.
Polder Schelde-Durme Oost	Opmerking dat de startnota te weinig informatie bevat om als waterbeheerder een advies uit te brengen met betrekking tot de wijzigingen in de oppervlaktewaterhuishouding. Het polderbestuur vraagt	Geen aanpassing. Het plan regelt het waterbeheer op zich niet. In de volgende fases van het planproces zijn er voldoende mogelijkheden om de concrete planvoorstellen	Geen aanpassing. De mogelijke effecten op het watersysteem van de voorgestelde

	dan ook om in een later stadium gehoord te worden wanneer meer concrete plannen en (ME)rapporten voor handen zijn of zelfs eerder, bij de opmaak van de (ME)rapporten. Er wordt gesteld dat het plangebied immers een groot aantal onbevaarbare waterlopen en gemalen bevat die een belangrijke rol spelen in de waterhuishouding van het achterliggende (verstedelijkte) gebied. Er wordt aangegeven dat dat het wenselijk is om de knelpunten reeds voorafgaandelijk het finaliseren van de rapporten besproken en uitgeklaard worden.	te adviseren via de decretaal voorziene inspraak- en adviesmomenten over het voorontwerp en ontwerp GRUP.	bestemmingswijzigingen zullen onderzocht worden in het plan-MER den de watertoets.
Polder 'Tussen Schelde en Durme'	Opmerking dat de startnota te weinig concrete informatie en gestaafd cijfermateriaal bevat waarin duidelijk wordt wat de invloed zal zijn op de waterhuishouding in het omliggende gebied.		
Polder 'Tussen Schelde en Durme'	Vraag tot betrokkenheid bij project.		
Individuele inspraakreacties	Standpunt dat de reeds verwezenlijkte Sigmagebieden meer dan voldoende zijn om de wateroverlast te beperken. Er wordt gesteld dat het huidig plan enkel als doel heeft om natuurreservaten realiseren.	Geen aanpassing. In de startnota is op voldoende wijze verduidelijkt wat de verschillende plandoelstellingen zijn en aan welke beleidsplannen en -beslissingen die uitvoering geven.	/
GECORO Waasmunster	Opmerking dat dit een natuurproject is en geen veiligheidsproject.		
Individuele inspraakreactie	De bezwaarindiener vraagt meer concrete gegevens over de ligging en constructie van de dijken.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet en zal ook géén uitspraak doen over de ligging, constructie, inrichting of beheer van de dijken.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de oeverinrichting niet in verband wordt gebracht met de prioritaire dijkverhogingen		
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat de dijken op Sigmahoogte gebracht moeten worden. Vraag om geen nieuwe dijken in het landschap te voorzien.	Dijkverhogingen en de aanleg van nieuwe beschermingsdijken blijven principieel vergunbaar en zullen in bepaalde gebieden ook voorzien worden. Voor de wijze waarop de waterveiligheid gerealiseerd wordt, zijn de beleidsbeslissingen over het Geactualiseerd Sigmaplan en de stroomgebiedbeheerplannen opgemaakt volgens de principes van het decreet integraal waterbeleid bepalend. De concrete voorstellen daarvoor zijn voorwerp van de omgevingsvergunningsaanvragen waarin de concrete inrichting van de gebieden uitgewerkt wordt.	
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat ondanks het dwingende karakter van de noodzakelijke dijkwerken, beschreven in het geactualiseerde Sigmaplan, deze werken nog niet uitgevoerd zijn.		
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat het doorsteken van dijken een nefaste ingreep zijn op het gebied van recreatie.		
Minaraad Waasmunster	Opmerking over het advies van het college van Waasmunster die een mobiliteits-voorwaarde stelt dat er of een nieuwe fietsersbrug wordt gebouwd, of de geplande bressen worden overbrugd. Het advies wijkt hier vanaf en geeft de voorkeur naar het overbruggen van de bressen en het behoud van de huidige fietsverbindingen langs de Mirabrug.		

Individuele inspraakreactie	De bezwaarindieners stelt dat er aangetoond moet worden waarom de ringdijk niet (lokaal) met staalplaten gerealiseerd kan worden.		
Individuele inspraakreactie GECORO Waasmunster Boerenbond bedrijfsgilden Hamme, Sint-Niklaas, Zele en Waasmunster	Verschillende inspraakreacties menen dat de uitvoering van de eerste reeks Sigmaprojecten langs de Durme (fase 1) nog niet afgewerkt en geëvalueerd is; dat er nog geen beslist beleid over de volgende fases (fase 2); dat er alternatieven zouden zijn op basis van een evaluatie van fase 1; dat er eerst een van evaluatie van het Sigmaplan uitgevoerd moet worden vooraleer de bestemming van bijkomende gebieden worden gewijzigd; dat er bijkomende beslissing van de Vlaamse Regering nodig zou zijn vooraleer de volgende fase mag aangevat worden.	Geen aanpassing. Deze opmerkingen zijn onjuist. Op 22 juli 2005 keurde de Vlaamse Regering het Meest Wenselijk Alternatief (MWeA) goed voor de Zeeschelde en de Durme in functie van het Sigmaplan door de Vlaamse Regering. Er werd hierbij een fasering voorzien waarbij de prioritaire gebieden werden aangeduid (de zgn. 2010-projecten), alsook gebieden met een timing tot 2030 (met projecten niet later dan in 2020, 2025 en 2030 te starten). Middels deze beslissing legt de overheid zich een inspanningsverbintenis op die later middels ruimtelijke uitvoeringsplannen en andere instrumenten moet worden uitgevoerd. Binnen de Durmevallei werd in een eerste fase reeds voor deze prioritaire 2010-projecten (Bulbierbroek, Weijmeerbreek, Zuidelijke vijver Hof ten Rijen) een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt en goedgekeurd op 26 maart 2010 genaamd "Gebieden van het Geactualiseerde SIGMA-plan Durmevallei". Het GRUP Durmevallei fase 2 heeft betrekking op de overige Sigmagebieden in de Durmevallei, die in het Sigmaplan als 2020- en 2025-projecten aangeduid werden. De term "fase 2" verwijst dus louter naar de omstandigheid dat dit een tweede GRUP is voor de wat betreft de op te maken GRUP's voor de Durmevallei. Deze term verwijst dus niet naar een bepaalde fasering binnen het Sigmaplan. Binnen de Vlaams Nederlandse Scheldec commissie is een afspraak gemaakt over een langlopend monitoring- en onderzoeksprogramma ter ondersteuning van de grensoverschrijdende samenwerking bij beleid en beheer in het Schelde-estuarium: MONEOS. Dit monitoringsprogramma werd zo uitgewerkt dat het enerzijds voldoet om aan de doelstellingen van diverse beleidskaders te beantwoorden, anderzijds dat het inzicht kan bieden in het systeem functioneren van het Schelde-estuarium en de effecten van ingrepen/maatregelen in het systeem met aandacht voor veiligheid, natuurlijkheid en toegankelijkheid. Het OMES programma (Onderzoeksprogramma Milieu-Effecten Sigmaplan) is ingebed in het MONEOS programma en heeft intussen een uitgebreide dataset die teruggaat tot 1996. Ook de Durme wordt meegenomen in deze monitoring. Het Waterbouwkundig Laboratorium en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek doen onderzoek naar de	Bij de beoordeling van de milieueffecten wordt eveneens rekening gehouden met de te verwachten evolutie in het studiegebied en eventuele cumulatieve effecten zullen worden beschreven.

		voortgang van de doelstellingen zowel naar veiligheid als naar de natuurdoelen. De resultaten van de reeds uitgevoerde werken van het geactualiseerde Sigmaplan en de evoluties op de Schelde worden dus permanent geëvalueerd en nauwgezet opgevolgd via monitoringsprogramma's waarbij zowel het Waterbouwkundig Labo, het Agentschap voor Natuur en Bos en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek betrokken zijn. Zowel het aspect waterveiligheid als het aspect natuur komt daarbij aan bod. De in de regeringsbeslissing van 2005 voorziene evaluatie van het geactualiseerde Sigmaplan heeft betrekking op het aanduiden van bijkomende natuur in functie van het behalen van de Europese Natuurdoelen en niet op het al dan niet schrappen van gebieden met een veiligheidsfunctie. De gebieden opgenomen in het Meest Wenselijk Alternatief werden in rekening gebracht en geëvalueerd bij de opmaak van de Europese Natuurdoelen en de beslissingen over de vaststelling van deze doelen. De beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005 blijft gelden en er wordt getracht de tijdsdoelen te halen. De Vlaamse regering besliste bovendien op 25 februari 2022 – samen met de goedkeuring van de startnota voor het GRUP Durmevallei fase 2 – het meest wenselijk alternatief van het geactualiseerd Sigmaplan voor wat betreft de deelgebieden in de vallei van de Durme expliciet opnieuw te bekrachtigen als uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het geactualiseerd Sigmaplan en de realisatie van de Natura 2000-doelen. Deze inspraakreactie heeft geen invloed op de plandoelstellingen voor het ruimtelijk uitvoeringsplan.	
Individuele inspraakreactie	Vraag waarom potpolder van Tielrode niet opgenomen is	Geen aanpassing. Het plangebied voor het ruimtelijk uitvoeringsplan 'Durmevallei fase 2' vormt ruimtelijk één geheel. De potpolder van Tielrode langs de Schelde sluit daar ruimtelijk niet bij aan. Voor deze potpolder zal desgevallend in een latere fase nog een afzonderlijk ruimtelijk uitvoeringsplan worden opgemaakt.	/
CBS Waasmunster	Vraag om aandacht te besteden aan het nemen van maatregelen om de verspreiding van de in de Durmebedding aanwezige vervuiling te verhinderen.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet.	Geen aanpassing. Het milieueffectenonderzoek voorziet een onderzoek naar de bestaande verontreinigingen in het gebied en de potentiële effecten (op planniveau) van het plan op (de verspreiding) van deze verontreiniging. Conclusies uit dit onderzoek kunnen aanleiding geven tot maatregelen of aanbevelingen in het kader van het RUP of voor later bij verdere uitwerking van concrete projecten.
Individuele inspraakreactie	Vraag om zone voor vernatting zo beperkt mogelijk te houden wegens de risico's op vervuiling met giftige stoffen in het slib.	Bij de uitwerking van de concrete inrichtingsplannen en project-MER's zullen deze aspecten verder in detail onderzocht moeten worden conform de geldende regelgeving.	
Individuele inspraakreactie	De bezwaarindiener vreest dat door de aanleg van de dijken in fase 1 vervuild slib is gebruikt en stelt dat het verder verzwaren van dit gebied door een uitbreiding met		

	de gecontamineerde zones op dit moment problematisch is tot er duidelijkheid wordt geboden naar grondverzet met betrekking tot de plangebieden fase 1 in het kader van de vergunning. Zodat eventuele fouten in het grondverzet kunnen ongedaan gemaakt worden.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat een ontpoldering het risico op het binnenstromen van vervuild bodemzand van de Durme verhoogt.		
Individuele inspraakreactie	Vraag of de verontreiniging zich zal verspreiden in de polder. Vraag naar bijkomend onderzoek naar PFOS/PFAS.		
CBS Waasmunster	Opmerking dat het waterbergend vermogen van het volledige plangebied te allen tijde gewaarborgd dient te worden. Indien nodig dient overtollig slib periodiek verwijderd te worden. Opmerking dat het effect van het opslibben van de verschillende gebieden in relatie tot het waterbergend vermogen onderzocht dient te worden.	Geen aanpassing. Het plan regelt het beheer van de Beneden-Durme en de baggerwerking in de Beneden-Durme niet. Binnen het Sigmaplan wordt voor het realiseren van de waterveiligheidsdoelstellingen rekening gehouden met het verzandingsproces en de nood aan het uitbaggeren.	Geen aanpassing. De mogelijke effecten (op planniveau) van de voorgestelde bestemmingswijzigingen op het (natuurlijke) waterbergend vermogen worden beoordeeld binnen de discipline 'Water' in het plan-MER.
CBS Zele	Opmerking dat het uitbaggeren van de Durme noodzakelijk is.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat wateroverlast beperkt moet worden door de Durme grondig te ruimen en gemeenten extra ondersteuning te geven voor een gescheiden riolering.		
Individuele inspraakreacties	Standpunt dat er geen extra kosten of ingrepen nodig zijn om dit gebied nog beter uit te baten als waterbuffer. Volgens de bezwaarindiener zal door het ontpolderen en inrichten als estuariene natuur het gebied op termijn door verzanding en dichtslibben met slib voor veel minder waterbuffer zorgen. Het gebied zal zijn functie als waterberging bij springtij of wateroverlast dan ook niet meer ten volle kunnen vervullen ook omdat er reeds water aanwezig is binnen het gebied. De bezwaarindiener geeft aan dat de landbouwers die in het gebied actief zijn, weten dat ze in een potpolder werken en dat ze er rekening mee moeten houden dat het gebied bij springtij of hoog tij van nature onder water kan komen.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat er geen evaluatie gemaakt werd van het knijten- en muggenprobleem in ontpolderde gebieden.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. Binnen de uitvoering van het Sigmaplan is er aandacht voor de knijten- en muggenproblematiek en wordt onderzoek gevoerd wordt naar het mogelijk beheer in functie van deze problematiek.	Binnen de discipline mens – ruimtelijke aspecten en gezondheid van het plan-MER zullen de mogelijke effecten (op planniveau) in beeld gebracht worden.

Individuele inspraakreacties	Opmerking dat estuariene natuur inhoudt, dat door ontpoldering een snelle verzanding optreedt. Op meerdere plaatsen langs de Schelde en ook in meerdere studies wordt bewezen dat de opslibbing zeer snel gaat. Opslibbing en verzanding brengt een vermindering van waterbergingscapaciteit met zich mee. De ruimte voor waterberging, één van de doelstellingen, verdwijnt. Er wordt verwezen naar een studie van 2014, in opdracht van de Vlaamse Overheid, waarin Prof. Willems pleit voor juist 4000 ha extra bergingsvermogen, omwille van de verwachte zeespiegelstijging. Er wordt gesteld dat dit betekent dat behoud en/of inrichting van de potpolders aan deze noodzaak voldoen, in tegenstelling met een ontpoldering.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet.	Het waarborgen van het (natuurlijke) waterbergend vermogen zal besproken worden binnen de discipline Water in het plan-MER.
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de verbetering van de biodiversiteit en de ontwikkeling van natte natuurgebieden, doelstelling van de Vlaamse regering, beter ingevuld kan worden door wetlands, afgewisseld met drogere delen, waarop aangepaste landbouw kan uitgeoefend worden. Dit vervult volgens de inspraakreactie bovendien de doelstelling tot vrijwaring voor landbouw.	Geen aanpassing. Bij het uitwerken van het planvoorstel zal rekening gehouden worden met het principe dat het fysisch systeem structuurbepalend is voor ruimtelijke ontwikkeling en bepaald worden welke de meest geschikte (drogere) zones zijn die voorbehouden kunnen blijven voor landbouw, mits tegelijk ook de noodzakelijke ruimte voorzien wordt voor de realisatie van de natuur- en veiligheidsdoelstellingen van het Sigmaplan en de vastgestelde Europese Natura 2000-doelen.	/
Individuele inspraakreacties	Standpunt dat de geplande Sigmawerken een grote belasting zijn voor het milieu.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden niet.	De milieu-impact van de concrete inrichtingswerken zal in onderzocht worden in het betreffende project-MER. In de plan-MER worden de effecten op planniveau van de bestemmingswijzigingen beoordeeld.
GEORO Waasmunster Individuele inspraakreactie	Diverse inspraakreacties vragen wat de meerwaarde is van estuariene natuur en wat het unieke belang van schorren is.	Geen aanpassing. Zoetwatergetijdennatuur is zeldzaam, zelf op Europese schaal. De slikken en schorren zijn een belangrijk leefgebied voor vissen en watervogels. Getijdengebieden spelen een cruciale rol in de biochemische stofwisseling van de rivier: ze zorgen voor aanrijking met zuurstof, ze zorgen voor aanrijking met biologisch beschikbaar silicium. Tenslotte zorgen ze voor de verwijdering van stikstof- en fosforverbindingen. Op deze wijze dragen ze bij aan een goed ontwikkeld voedselweb en een gezond rivierecosysteem.	/
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat bij de omzetting naar estuariene natuur er een grote opslagcapaciteit van CO2 en stikstof verloren zou gaan.	Deze opmerking is onjuist. Estuariene natuur, specifiek slikken en schorren, speelt een belangrijke en toenemende rol binnen het LULUCF-beleid (Land Use, Land Use Change and Forestry) van de Europese Unie en Vlaanderen. Ze fungeren als cruciale "blue carbon"-sinks en worden beheerd om koolstofemissies te verminderen en klimaatadaptatie te ondersteunen. Estuariene gebieden zijn dus koolstofputten (carbon sinks). Schorren (met zout/brakwaterplanten) en slikken (kale sliboevers) slaan grote hoeveelheden organische koolstof op in hun	De opmerking heeft betrekking tot impact op het klimaat. Dit wordt onderzocht in de discipline 'klimaat' in het plan-MER.

		sedimenten, vaak 5-10 keer meer dan andere ecosystemen. Estuariene natuur is dus net is landgebruiksvorm die veel CO2-opslag zal mogelijk maken en daarnaast ook waterzuivering realiseert door nitraten afkomstig van bemesting en afvalwater om te zetten naar onschadelijk stikstofgas (denitrificatie).	
Individuele inspraakreactie	Vraag om aan te tonen wat de huidige slibhoogte is van de schorren langs de Durme zodat de overstromingshoogte, de overstromingsduur en de overstromingsfrequentie duidelijk wordt en dit in relatie tot de beweerde rol van die gebieden in functie van de waterzuivering en Si-cyclering.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Beneden-Durme en de Sigmagebieden niet. Bij de uitwerking van concrete inrichtingsplannen en project-MER's zullen deze aspecten verder in detail onderzocht moeten worden conform de geldende regelgeving.	/
Individuele inspraakreactie	De bezwaarindiener meent dat de startnota artikel 4.3.1. §2.2° van de VCRO schendt omdat de Vlaamse Regering bij haar beslissing tot goedkeuren van de startnota steunt op de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen verwijzende naar het geactualiseerde Sigmaplan; dat deze verwijzing een schending van genoemd artikel zou zijn.	Artikel 4.3.1. §2.2° van de VCRO heeft geen betrekking op ruimtelijke uitvoeringsplannen maar heeft betrekking op de beoordeling van omgevingsvergunningsaanvragen.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag tot extra hemelwateropvang in en rond industrieterreinen.	Geen aanpassing. Deze opmerking heeft geen betrekking op onderdelen van het voorgenomen plan.	/
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat een GRUP voorbarig is voor een project van 2040.	Geen aanpassing. Het plan zal bestemmingen i.f.v. de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen op korte en lange termijn vastleggen, waar nodig of nuttig met tijdsgebonden overgangsbepalingen. Het plan omvat bovendien gebieden waarvoor de beslissing van de Vlaamse Regering over het Geactualiseerd Sigmaplan vooropstelde op ze niet later dan 2020 en 2025 op te starten. Het plan is dus niet voorbarig en geeft invulling aan de beslissing omtrent het opstarten van deze projecten zonder afbreuk te doen aan het gegeven dat de effectieve uitvoering op het terrein pas in de loop van de komende 10 tot 20 jaar gerealiseerd zal kunnen worden.	/
Individuele inspraakreactie	De inspreker stelt dat er op het grondgebied van Hamme en omliggende regio's reeds veel waardevolle landbouwgrond opgeofferd werd voor het Sigmaplan. Nu nog bijkomend landbouwgrond omvormen voor natuurontwikkeling is niet noodzakelijk voor de waterveiligheid. Standpunt dat bijkomende natuur een gevaar betekent voor de waterveiligheid, want bij zal hoge waterstanden of effectieve watersnood een overstromingsgebied met broedende zeldzame vogels effectief onder water worden gezet.	Het geactualiseerd Sigmaplan stelt specifieke natuurdoelstellingen voorop die bekrachtigd werden met de regeringsbeslissing van 22/07/2005. Ook in het kader van de Europese natuurdoelen (S-IHD besluit van 23 april 2014 voor de gebieden BE2300006, BE2301235, BE2301336 en BE2300222) zijn er natuurdoelen te realiseren in de Durmevallei. De overstromingsgebieden zullen hun functie op het vlak van waterveiligheid vervullen ook als er op dat moment waardevolle fauna aanwezig is.	Geen aanpassing. Binnen de discipline Mens-ruimte van het plan-MER is voorzien dat de effecten van het plan op de functie 'landbouw' geëvalueerd worden. Het alternatief waarbij alle bestaande agrarische gebieden behouden blijven wordt als 'nulalternatief' beschouwd. Het is echter géén redelijk alternatief voor het realiseren van de plandoelstellingen.

Nationaal park Scheldevallei

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
ABS	Opmerking dat de kandidaatstelling van het Scheldeparck als Nationaal Park geen enkele invloed mag hebben op de besprekingen. Gezien de volledige juridische onduidelijkheid van een Nationaal Park kan deze dan ook geen enkele rol van betekenis spelen in het verder verloop van dit proces.	Geen aanpassing. De erkenning van het Nationaal Park Scheldevallei heeft geen invloed op het verloop en de inhoud van het GRUP Durmevallei fase 2. De ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt in uitvoering van de bepalingen van de goedgekeurde ruimtelijke structuurplannen of beleidsplannen. De erkenning van het Nationaal Park wijzigt niets aan de plandoelstellingen inzake het afbakenen van bijkomende natuur- of bosgebieden of eerder genomen beleidsbeslissingen in het kader van het Sigmaplan of de vastgestelde Natura 2000-doelen. Artikel 8 van het decreet Vlaamse Parken bepaalt ondubbelzinnig dat de erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau geen verplichtingen genereert of geen beperkende maatregelen boven op de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen of buiten een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen.	Uitgangspunt van de erkenning als nationaal park is dat de bestaande en via de ruimtelijke uitvoeringsplannen bijkomend af te bakenen natuur- en bosgebieden deel kunnen uitmaken van het nationaal park, zonder dat de vigerende regels binnen deze gebieden wijzigt. Er kunnen dus gelet op de definities in het Vlaams Parkendecreet geen cumulatieve effecten zijn.
Individuele inspraakreactie	De cumulatieve effecten van het GRUP en de plannen voor het 'Nationaal Park Scheldevallei' moeten verder onderzocht worden in het milieueffectenonderzoek. In de doelstellingen van het nationaal park wordt vooropgesteld dat voor een belangrijk deel van het gebied gewerkt zal worden met een natuurplan type 4 – wat betekent dat men moet voldoen aan het toetsingskader voor Vlaamse natuurreservaten. De praktijk leert dat jacht binnen natuurreservaten type 4 de facto onmogelijk wordt omdat het Agentschap voor Natuur en Bos dit niet toelaat.		
Individuele inspraakreactie	Vraag voor de opmaak van een algemeen masterplan en de evaluatie van de huidige natuurgebieden.		
Individuele inspraakreactie	Vraag tot duidelijkheid rond de regels die zullen opgelegd worden vooraleer we overgaan tot parkstudies.		
Individuele inspraakreactie	Vraag om gronden die onder beheersregels geplaatst worden waarvan landeigenaars niet akkoord gaan vergoeden aan de huidige marktwaarde + toekomstwaarde.		
Individuele inspraakreactie	Vraag om bedrijven die geïnfecteerd worden door deze uitbreiding (van het nationaal park) steun & opvolgingsmogelijkheden bieden.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat het project (nationaal park) niet te megalomaan waar geen budget noch beheersmogelijkheden voor uitgewerkt zijn. Wie weet is 100 ha met een top uitstraling een beter idee? In dit plan lijkt het alsof we een Europese projectsubsidie willen binnenhalen zonder de landeigenaars erbij te betrekken.		
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat via dit plan de bezwaarindiener achteraf in een nationaal park/natuurreservaat zal wonen. De bezwaarindiener stelt dat dit zal leiden tot een strengere regelgeving en grote waardevermindering.		

4.2.2 Synthese gebiedsspecifieke inspraakreacties

Sombeekse Meersen (Potpolder 1)

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
GEORO Waasmunster Individuele inspraakreacties	Diverse inspraakreacties geven aan dat men tegen een ontpoldering van de Sombeekse Meersen i.f.v. de ontwikkeling als estuariene natuur is; dat een eventuele ontpoldering zou conflicteren met de doelstellingen rond behoud van waardevolle landschappen; dat het behoud van het bestaande meersenlandschap voorop zou moeten staan; dat het bestaande waterbergend vermogen van dit meersengebied gevrijwaard moet blijven en in het gedrang zou komen bij een ontpoldering en inrichting als estuariene natuur.	Geen aanpassing. In de startnota is op voldoende wijze verduidelijkt wat de verschillende plandoelstellingen zijn en aan welke beleidsplannen en -beslissingen die uitvoering geven. Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt de concrete inrichting van de af te bakenen natuurgebieden niet en legt niet vast dat enkel een ontwikkeling als estuariene natuur toegelaten is. De wijze van inrichting (al dan niet ontpolderen i.f.v. estuariene natuur) is voorwerp van specifieke omgevingsvergunningsaanvragen en wordt in concrete beoordeelt via de bijhorende milieueffectrapportage op projectniveau.	Binnen de milieueffectrapportage op planniveau zullen de mogelijke effecten van een eventuele ontwikkeling als estuariene natuur via ontpoldering als mogelijke invulling beoordeeld worden binnen de verschillende disciplines (landschap, bodem, water...).
Individuele inspraakreactie	Vraag naar een alternatieve invulling van het gebied zoals voorzien in de beslissing van de Vlaamse Regering over het Geactualiseerd Sigmaplan van 22 juli 2005, onder punt 3.3.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. De genoemde beslissing van de Vlaamse Regering voorziet de mogelijkheid om – binnen een aantal randvoorwaarden – af te wijken van het meest wenselijk alternatief zolang de beoogde natuur- en veiligheidsdoelstellingen behaald worden.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag tot verduidelijking wat het opslibbingsscenario is in de Potpolder gelet op de gekende evoluties in de Fasseitpolder, de Polder van Lillo, het Bruchtse Weel en Wijmeers 2.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. De ervaringen uit vorige projecten van het Sigmaplan zullen bij de inrichting van het gebied meegenomen worden.	Geen aanpassing. Een onderzoek naar de mogelijke effecten van het plan op het bodem- en watersysteem en de bestaande natuurwaarden is voorzien binnen de disciplines 'bodem' 'water' en 'biodiversiteit' in het plan-MER. De effecten van de concrete inrichting zullen in de project-MER's op basis van concrete inrichtingsplannen in detail geëvalueerd worden.
Individuele inspraakreactie	Vraag naar bijkomend onderzoek rond de grondwaterstromingen op de cuesta ingeval men de meersen laat opslibben. Dit geldt in het bijzonder voor de aanwezige bronbossen.		
Individuele inspraakreactie	Vraag tot verduidelijking welk effect de opslibbing van een gebied heeft op de voeding van het grondwater. Vraag wat het verschil is in voeding van het grondwater bij een inrichting als wetland dan wel bij een inrichting als ontpoldering. Vraag tot verduidelijking hoe het neerslagwater afvloeit naar de Durme daarbij rekening houdende met het feit dat het aangeslibde substraat matig zware tot zware klei is.		
Individuele inspraakreacties	Diverse inspraakreacties stellen de keuze (binnen het Geactualiseerd Sigmaplan) om het gebied in te richten als estuariene natuur via een ontpoldering in vraag; dat de	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. Het behoud en versterken	Geen aanpassing. Een onderzoek naar de mogelijke effecten van het plan op het bodem- en watersysteem en de bestaande natuurwaarden is voorzien binnen de

	bestaande potpolder met z'n huidige waterbergende functie goed functioneert en behouden kan blijven; dat er bij een ontpoldering en ontwikkeling van estuariene natuur de bestaande waardevolle natuur verloren zou gaan; dat de huidige waterbergingsfunctie en natuurwaarden van het gebied beter behouden kunnen blijven; dat een ontpoldering het waterbergend vermogen negatief beïnvloed, gezien de te verwachten opslibbing; dat gelet op het voorzorgbeginsel de bestaande potpolder behouden zou moeten blijven; dat het behoud van de bestaande recreatieve verbindingen niet verenigbaar is met een ontpoldering en inrichting als estuariene natuur.	van het waterbergend vermogen is één van de plandoelstellingen. Het bepalen van de wijze waarop het rivierwater in en uit kan stromen, is voorwerp van de uitwerking van concrete inrichtingsplannen. Het voorzorgsbeginsel is een benadering van risicomanagement waarbij, als een bepaald beleid of handeling mogelijk schade kan veroorzaken aan de bevolking of het milieu en indien er nog geen wetenschappelijke overeenkomst over de kwestie bestaat, het beleid of de actie in kwestie niet mag worden uitgevoerd. Met betrekking tot het geactualiseerde Sigmaplan werden de meest wenselijke alternatieven echter uitvoerig onderzocht en goedgekeurd. Het GRUP geeft uitvoering aan dit beslist beleid dat het voorwerp is geweest van uitvoerige studies. Studies van Coen, L; Peeters, P; Meire, D. <i>'Geïntegreerde aanpak Durme – Veiligheidseffect Durme 4.0'</i> ; (2020) en van INBO tonen het 'algemeen belang van de Durme in het kader van veiligheid voor overstromingen in het Schelde-estuarium' en het 'algemeen belang van de Durme in het geheel van het zoetwatergetijden estuarium van de Zeeschelde' aan. De Vlaamse Regering besliste op 25 februari 2022 het meest wenselijk alternatief van het geactualiseerd Sigmaplan voor wat betreft de deelgebieden in de vallei van de Durme opnieuw te bekrachtigen als uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het geactualiseerde Sigmaplan en de realisatie van de Natura 2000-doelen. Een aanzienlijk deel van het deelgebied 'Sombeekse Meersen' werd in geactualiseerde Sigmaplan opgenomen met een doelstelling voor de ontwikkeling van estuariene natuur.	disciplines 'bodem', 'water' en 'biodiversiteit' in het plan-MER. De effecten van de concrete inrichting zullen in de project-MER's op basis van concrete inrichtingsplannen in detail geëvalueerd worden.
VZW Durme	Opmerking dat een geulenpatroon niet altijd verandert en dat te nuanceren is. Vraag om een 'versluisde ontpoldering' toe te voegen als mogelijke wijze voor wateruitwisseling. VZW Dume meent dat voor de 'Sombeekse Meersen' de beste oplossing zou zijn.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat het Sigmaplan aan het gebied van de 'Sombeekse Meersen' geen veiligheidsfunctie toe kent.		
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat de waterbergingscapaciteit van gebied via de werking van de huidige potpolder uitstekend werkt.		
Boerenbond bedrijfgilden Hamme, Sint-Niklaas en Waasmunster	Opmerking dat het gebied reeds GOG is waardoor het aanduiden van natuur, estuariene natuur niet nodig zou zijn om de gewestelijke doelen te bereiken.	Het geactualiseerd Sigmaplan bevat naast veiligheidsfuncties ook natuurdoelstellingen. Het behoud van het bestaande GOG geeft géén invulling aan de natuurdoelstellingen van het Geactualiseerd Sigmaplan en de vastgestelde Natura 2000-doelen zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het geactualiseerd Sigmaplan voorziet dat in licht van de effecten van klimaatverandering bijkomend maatregelen nodig zijn i.f.v. de bescherming tegen overstromingen in de toekomst.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag aan welke habitats een volwassen ontpolderd gebied nog voldoet aangezien deze enkel nog overstroomt bij stormtij.	Deze vraag gaat over de climaxvegetatie van een oud schor. Een climaxvegetatie is de toestand van een habitat wanneer na een bepaalde tijd de soortensamenstelling en het aandeel van verschillende soorten tegenover elkaar niet meer wijzigen. Voor het habitattype 'oud schor' is dit een 'wilgenvloedsbos'. Een 'wilgenvloedsbos' valt onder het Europees habitat 91E0: Alluviale bossen met Alnus	/

		glutinosa en Fraxinus exelsior (Alno-Padion, Alnion Incanae, Salicion albae).	
Individuele inspraakreacties	Vraag om de 'Sombeekse Meersen' in zijn geheel aan te duiden als 'landschappelijk erfgoed'. De inspraakreactie stelt dat door de inrichting van estuariene natuur dit erfgoed verloren zal gaan.	De wijze waarop het behoud van de bestaande landschaps- en erfgoedwaarden via de bestemmingen en voorschriften al dan niet opgenomen kan worden, is voorwerp van de verdere afweging van de verschillende maatschappelijke belangen in de planningsfase. De aanduiding of bescherming als 'landschappelijk erfgoed' in de zin van het onroerenderfgoeddecreet is geen onderdeel van de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. In uitvoering van de beleidsbelissingen om het biodiversiteitsverlies tegen te gaan en de weerbaarheid tegen de effecten van klimaatverandering te verhogen binnen het Schelde-estuarium is het nodig om de bestemmingen en inrichting van de vallei van de Beneden-Durme aan te passen.	De effecten op de aanwezige natuur-, landschaps- en erfgoedwaarden worden op planniveau worden geëvalueerd binnen de disciplines biodiversiteit, landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie in het plan-MER.
Individuele inspraakreactie	Vraag wat er mis is met de huidige functie en het landschap zoals het nu is.		
Individuele inspraakreacties	Vraag om in de Sombeekse Meersen voldoende rekening te houden met de aanwezigheid van de bronbossen, eveneens zeldzame natuur, die behouden en opgewaardeerd moeten worden.		
Individuele inspraakreactie	Vraag om het deelgebied 'Sombeekse Meersen' te begrenzen door: de oude spoorwegbedding, de Beneden-Durme, waterloop 01010, de Wareslagestraat en de Katteneeckwegel.	Geen aanpassingen. De indeling in deelgebieden in de startnota heeft enkel tot doel de bespreking van het plangebied op bevattelijke wijze te structureren. In de planningsfase zal de begrenzing van de af te bakenen natuur- en landbouwgebieden verder in detail bepaald worden op basis van het verder onderzoek. De indicatieve onderverdeling in deelgebieden in de startnota is daarvoor niet bepalend, bij het uitwerken van het concrete planvoorstel in de planningsfase zal waar nodig of nuttig een aangepaste indeling in deelgebieden gehanteerd worden.	/
VZW Durme	Opmerking dat een deel dat nu tot het overstroombaar gedeelte van de potpolder behoort in de contour ontbreekt. Het is volgens de bezwaarindiener hydrologisch niet correct en is te bestemmen als estuariene natuur. Vraag tot toevoeging van de Durmeschorren (buitendijks schor op de linkeroever) binnen het deelgebied 'Sombeekse Meersen'. Opmerking dat het Dommelbronbos buiten het deelgebied 'Sombeekse Meersen' ligt.		

Kolputwijk

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief	Aanvullingen onderzoek MER ?
Individuele inspraakreactie	Vraag naar wat het plan betekent voor de houder van een weide voor paarden in het gebied.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt op zich het landgebruik binnen de verschillende bestemmingen niet. Als de bestemming wijzigt, kan dat impliceren dat de vergunningsmogelijkheden voor bv. het oprichten van bepaalde constructies wijzigen of de sectorale voorwaarden inzake bemesting wijzigen.	/
GECORO Waasmunster	Vraag om rechtszekerheid te bieden voor de bestaande horecazaken (Palingshuis en Watermolen)	Er wordt akte genomen van deze vragen. De wijze waarop de bestaande zonzvremde, vergund of vergund geachte functies en constructies binnen het plangebied al dan niet opgenomen kunnen worden in het plan zal voorwerp zijn	/
CBS Waasmunster	Vraag om een overdruk met betrekking tot het behoud van de horecazaak Palingshuis te worden voorzien.		

	Er wordt gesteld dat het behoud van de bestaande recreatie (zeilen, vissen (oevers Oude Durme), schutters, volkstuinjes, hondenclub) binnen het plangebied gegarandeerd moet worden.	van het onderzoek in de planningsfase en de inzichten uit o.a. het te voeren milieueffectenonderzoek (incl. passende beoordeling, watertoets...).	
Individuele inspraakreactie	Vraag tot verduidelijking wat er binnen dit plan beoogd wordt met de horeca in dit gebied.		
Individuele inspraakreactie	Vraag wat de concrete plannen zijn met de Oude Durme, en meer bepaald met het moestuincomplex binnen de meander van de Oude Durme.	Geen aanpassing. In de planningsfase zal verder onderzocht en geëvalueerd op welke wijze met de bestaande oude stortplaatsen en bestaande moestuincomplexen binnen het plangebied omgegaan kan worden.	Binnen het plan-MER worden de bestaande gekende stortplaatsen in beeld gebracht binnen discipline bodem.
Individuele inspraakreactie	De inspraakreactie geeft aan dat er niets gezegd wordt over de toekomst van het (industriële) stort te Hamme, Kaaldries.		
VZW Durme	Opmerking dat de verwijzing naar het BPA binnen het gebied niet correct zou zijn.	Dit zal waar nodig aangepast worden.	/

Oude Durme

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
GECORO Waasmunster Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de afbakening twee aantakkingen op de Durme toe laat. Hierover wordt niets gezegd.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. Het plan regelt ook de ligging van routes of tracés voor fiets- en wandelverbindingen, het beheer van de bevaarbare waterwegen en visrechten niet.	/
Individuele inspraakreactie	De inspreker geeft aan niet akkoord te gaan met het omkappen van bomen ter hoogte van de opgespoten bedding. Deze bomen zijn een rustplaats voor uilen.		
GECORO Waasmunster Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de Oude Durme een bevaarbare waterloop is waardoor het onmogelijk zou zijn de bestaande vis(- en wandel/fiets)rechten langs beide oevers van de dijk te ontnemen.		
Individuele inspraakreactie	Vraag om de publieke visrechten te bewaren alsook de publieke wegen op beide oevers van de Oude Durme.		
SARO	Met dit gewestelijk RUP wordt een deel van het vastgestelde landschapsrelict 'Oude Durme' aangeduid met een overdruk 'erfgoedlandschap' in de zin van het onroerenderfgoeddecreet. De raad vraagt om de betreffende overdruk 'erfgoedlandschap' expliciet te vermelden in de startnota bij de mogelijke bestemmingswijzigingen voor het deelgebied 'Oude Durme'.	Conform artikel 7.1.4 van het onroerenderfgoeddecreet zijn de vastgestelde landschapsatlasrelicten de sectorale voorstellen voor inrichtingsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. In de planningsfase zal verder afgewogen voor welke (delen van) het vastgestelde landschapsatlasrelicten het aangewezen is om ze in het ruimtelijk uitvoeringsplan aan te duiden als erfgoedlandschap.	/

Agentschap Onroerend Erfgoed	In het advies wordt gesteld dat er in het kader van de plandoelstellingen rond het gebied van de 'Oude Durme' onderzocht moet worden of er mogelijke wijzigingen in functie van de natuurdoelen – leefgebied moerasvogels en vegetatierijke moerasvogels – kan leiden tot een wijziging in de context van de aanwezige erfgoedwaarde, landschapsstructuur en perceptieve kenmerken. Er wordt aangegeven dat een natuurtechnische inrichting van de oevers, het eventueel open maken van het gedempt deel van de Oude Durme of het eventueel verhogen van het waterpeil Oude Durme een impact kunnen hebben op de aanwezige landschappelijke en archeologische erfgoedwaarden. In het advies wordt gevraagd om ook de effecten van deze planingrepen op het erfgoed te onderzoeken.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet.	De impact van mogelijke maatregelen die kunnen genomen worden i.f.v. het behalen van de natuurdoelstellingen zullen op planniveau onderzocht worden in het MER.
------------------------------	--	--	---

Wareslage

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
Provincie Oost-Vlaanderen	In het advies wordt aangegeven dat een nog niet ontwikkelde woonuitbreidingsgebied Wareslage buiten het plangebied wordt gelaten. Eén van de strategische doelstellingen van de strategische visie van het BRV is het <i>"verminderen van het bijkomend ruimtebeslag"</i> . Er wordt aangegeven dat de herbestemming van het woonuitbreidingsgebied een kans biedt om tegemoet te komen aan deze doelstelling.	De niet -ontwikkelde delen van het woonuitbreidingsgebied Wareslage die ruimtelijk-functioneel deel uitmaken van het aansluitend agrarisch gebied wordt opgenomen binnen het onderzoeksgebied van het plan. In de planningsfase zal verder onderzocht worden of een herbestemming i.f.v. het behoud van de onbebouwde ruimte voor landbouw aangewezen.	/
SARO	De raad merkt op dat het deelgebied 'Wareslage' grenst aan het woonuitbreidingsgebied 'Wareslage', dat werd aangeduid als reservegebied voor de toekomst. De raad wijst op de doelstelling van de Strategische Visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en de ambitie van de Vlaamse Regering om volop in te zetten op het realiseren van een ruimtelijke omslag waarbij een beter evenwicht wordt nagestreefd tussen kwaliteitsvol wonen, ondernemen en het beschermen van de open ruimte. De raad vraagt te onderzoeken in hoeverre de herbestemming van het betreffende woonuitbreidingsgebied kan worden meegenomen bij voorliggend planinitiatief.		
GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Opmerking dat de mogelijkheid voor de realisatie van een fietsroute achter de Hoogstraat en een overloopparking in functie van 'De Meermin' behouden moet blijven.	Geen aanpassing. Het plan regelt de ligging van routes of tracés voor fiets- en wandelverbindingen niet en zal het bestaande padennetwerk op zich niet wijzigen. De aanleg van nieuwe recreatieve paden of rivieroversteken is vergunbaar op basis van de bepalingen van de VCRO. Het is niet nodig of nuttig om tracés van potentiële toekomstige paden aan te geven in het ruimtelijk uitvoeringsplan.	/
Individuele inspraakreactie	Inspraakreactie stelt dat er op perceel 1730c en 1731° een groene, openbare parking voorzien kan worden.		
Individuele inspraakreactie	Inspreker stelt dat het GRUP de opportuniteit biedt om ten noorden van de visvijvers een trage verbinding voor fietsers		

	en voetgangers te realiseren tussen de Abdij van Roosenberglaan (met toegang tot de basisscholen in het centrum, het vrije tijdscentrum en toekomstig administratief centrum) en de Wareslagedreef.	Het aansnijden van open ruimte voor de aanleg van een lokale overloopparking wordt niet verenigbaar geacht met de plandoelstellingen inzake vrijwaren van de open ruimte voor landbouw, natuur en bos en om die reden niet opgenomen als een te onderzoeken programma-alternatief. De aanleg van een parking is in bepaalde gevallen en in binnen bepaalde voorwaarden vergunbaar als handeling van algemeen belang in de zin van de VCRO. Het herbestemmen van agrarische gebieden naar harde bestemmingen in functie van de ontwikkeling van kleinhandel in het buitengebied is binnen de geldende ruimtelijke beleidskaders niet te verantwoorden.	
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat de locatie recht tegenover het nieuwe gemeentelijk administratief centrum en gemeentelijk vrijetijdscentrum potenties voor ruimtelijke ontwikkeling heeft (bv. kleinhandel).		
GECORO Waasmunster	Opmerking dat er meerdere zonevrije woningen aanwezig zijn. Vraag tot behoud van de basisrechten.	Geen aanpassing. De basisrechten voor zonevrije woningen zijn via de VCRO gegarandeerd.	/
GECORO Waasmunster	Vraag om twee zonevrije woningen aan de rand van het plangebied uit te sluiten.	In de planningsfase zal de aangewezen begrenzing van de openruimtebestemmingen ten opzichte van de bestaande zonevrije woningen verder onderzocht en bepaald worden.	/
CBS Waasmunster	Vraag om de hoger gelegen gronden in het noorden van het deelgebied die momenteel actief wordt gebruikt door de landbouw (voornamelijk akkerland) mee te nemen in het deelgebied 7.4 Wareslage.	Geen aanpassing. In de planningsfase zal verder bepaald worden binnen welke bestemmingen deze gronden opgenomen worden.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag om de percelen gelegen 1 ^e afdeling, sectie B nr. 2168 a en 2169a volledig uit plangebied laten. Dit omdat het over een tuin gaat. De kadastrale grenzen werden niet gevolgd.	Geen aanpassing. Perceel 2168a is volgens het gewestplan gelegen in zone voor ambachtelijke bedrijven en KMO's en is niet meegenomen binnen de plancontour. Perceel 2169a is volgens het gewestplan gelegen in het agrarisch gebied en is om die reden opgenomen binnen onderzoeksgebied. In de planningsfase zal de concrete begrenzing van de verschillende bestemmingszones in detail uitgewerkt worden.	/
VZW Durme	Inspraakreactie stelt dat de bossen nader onderzocht dienen te worden. Deze bossen hadden vroeger een bronboskarakter. Bronbossen moeten behouden blijven	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet.	De opmerking heeft betrekking op effecten die in het plan-MER op planniveau binnen de disciplines 'water', 'biodiversiteit' en 'mens' geëvalueerd worden.
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat de overstromingen een bedreiging vormen voor de bronbossen aan de rand van de cuesta en het woongebied door de vermindering van de waterbergende functie van het gebied bij inrichting als estuarien gebied.	Bij het uitwerken van het planvoorstel zal rekening gehouden worden bij de keuze van de bestemming rekening gehouden worden met de bestaande natuurwaarden en nood aan ruimte waterbergingsmogelijkheden vanuit de plandoelstellingen inzake het vrijwaren van de natuurlijke waterbergingscapaciteit en het versterken van de natuurlijke structuur. Het Sigmavoorstel is er net op gericht om woongebieden te beveiligen tegen overstromingen.	
Individuele inspraakreacties CBS Waasmunster CBS Hamme	Diverse inspraakreacties vragen om de percelen met een landbouwbestemming gelegen langs de Dommelstraat uit het plangebied te laten.	Geen aanpassing. Het onderzoeksgebied voor het op te maken ruimtelijk uitvoeringsplan omvat het landschappelijk aaneengesloten geheel van de open ruimte tussen de bebouwing van de Dommelstraat en de Beneden-Durme.	/

CBS Zele ABS Boerenbond Bedrijfsgilde Hamme Bedrijfsgilde Sint-Niklaas Bedrijfsgilde Zele Bedrijfsgilde Waasmunster			
---	--	--	--

Polder van Waasmunster

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat een voorafgaande ontginning van de Polder van Waasmunster zinloos is. Het betreft (deels) een opgevulde bedding die men dus zou ontginnen om dan terug te laten opslippen, allicht met vuiler zand dan voorheen.	Gelet op de geldende gewestplanbestemmingen (ontginningsgebied met nabestemming natuurgebied) zal binnen het planningsproces als planalternatief geëvalueerd worden in hoeverre het aangewezen is om de mogelijkheid voor een voorafgaande ontginning al dan niet te behouden rekening houdend met o.a. de maatschappelijke behoefte aan ruimte voor de winning van delfstoffen en de te verwachten milieueffecten van een ontginningsactiviteit in relatie tot de ruimtelijke context.	De milieueffecten van een alternatief dat een voorafgaande ontginning mogelijk maakt, zullen onderzocht worden in het plan-MER.
Individuele inspraakreactie	Vraag om de ontginningen van zand minstens mee te onderzoeken binnen het plan.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat het gebied potenties heeft voor een nabestemming (zone voor recreatie) in functie van het gemeentelijk vrijetijdscentrum aan de overzijde van de straat.	Een herbestemming i.f.v. het aansnijden van open ruimte voor de ontwikkeling van nieuwe recreatieve activiteiten is binnen de geldende ruimtelijke beleidskaders niet te verantwoorden.	
Boerenbond bedrijfsgilde Hamme bedrijfsgilde Sint-Niklaas bedrijfsgilde Waasmunster Individuele inspraakreacties	Diverse inspraakreacties geven aan dat het gebied reeds een functie als GOG heeft en vragen het huidig agrarisch gebruik te kunnen bestendigen; dat een ontpoldering in functie van estuariene natuur strijdig zou zijn met de plandoelstellingen inzake het vrijwaren van gebieden voor landbouw; dat het Sigma-plan aan dit gebied geen veiligheidsfunctie zou toekennen.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. Het geactualiseerd Sigma-plan bevat naast veiligheidsfuncties ook natuurdoelstellingen. Het behoud van het bestaande GOG geeft géén invulling aan de natuurdoelstellingen van het Geactualiseerd Sigma-plan en de vastgestelde Natura 2000-doelen zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering.	/
VZW Durme	Opmerking dat het deelgebied Polder van Waasmunster grotendeels uit de in 1931-1937 opgespoten Durmebedding bestaat. Vraag om een alternatief toe te voegen waarbij de grondspecie van de opgespoten Durmebedding gebruikt wordt om de ringdijk omheen de Polder van Waasmunster aan te leggen en een versluisde ontpoldering te realiseren.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de Sigmagebieden en andere natuurgebieden niet. Het bepalen van de wijze waarop het rivierwater in en uit kan stromen, is voorwerp van de uitwerking van concrete inrichtingsplannen.	/

Pontrave

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Vraag tot aanpassing van het plangebied in functie van de bedrijfsactiviteiten van 'Betonwerken Van Gaeveren'.	Geen aanpassing. Het aanduiden van bijkomende bedrijventerreinen is geen plandoelstelling voor dit RUP.	/
GECORO Waasmunster	Opmerking dat de vooropgestelde oeverinrichting in de startnota in strijd is met de beoogde dijkverhoging.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting en het beheer van de oevers niet.	/
CBS Waasmunster	Vraag om het volledige bedrijventerrein Mantra uit het plangebied te laten. Het college is alleen bereid een strook onmiddellijk palend aan de Durme in het plangebied te laten opnemen op voorwaarde dat de oppervlakte van deze strook elders binnen het plangebied gecompenseerd wordt.	Geen aanpassing. Het realiseren van een uitbreiding van het bedrijventerrein is geen plandoelstellingen en wordt gelet op de ligging in het buitengebied én binnen de fysische structuur van het van nature overstroombaar valleigebied van de Beneden-Durme niet verenigbaar geacht met de opties van de actueel geldende beleidsplannen én onverenigbaar met de plandoelstellingen inzake het vrijwaren van het bouwvrij karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit van de van nature overstroombare vallei van de Beneden-Durme.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat in de beschrijving van de bestaande toestand geen rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van het bedrijf hoewel een deel van de percelen deels binnen de contouren van het GRUP zouden vallen. (2e afdeling, sectie c nr 847/v/2). Opmerking dat het gewestplan niet overeenstemt met de bestaande toestand. Het standpunt is dat het gewestplan achterhaald is. Er wordt gevraagd om in het kader van het alternatievenonderzoek mee te onderzoeken om middels het GRUP de bestemming van KMO-zone uit te breiden tot de volledige bedrijfsperven. Volgens de bezwaarindiener is er altijd de bedoeling geweest om bv. via een planologisch attest een bestemmingswijziging aan te vragen van het gedeelte van de percelen die nog in het valleigebied gelegen zijn. De gemeente heeft ook al lang de intentie om hiervoor een GRUP op te maken.	In de planningsfase zal de precieze begrenzing van de af te bakenen natuur- en landbouwgebieden ter hoogte van het bedrijventerrein verder in detail bepaald worden, rekening houdend met de bestaande vergunde bedrijfsactiviteiten binnen het als bedrijventerrein bestemde gebied.	
VZW Durme	Opmerking dat de Moerasput een onderdeel is van het reservaat 'De Durmemers' en geen oude meander is maar een in 1931-1937 opgespoten meers tussen de Oude Durme en de nieuwe Durme.	Deze opmerking is terecht. De tekst zal gecorrigeerd worden.	/

Polderbroek

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief	Aanvullingen onderzoek MER ?
Individuele inspraakreacties	Opmerking dat er momenteel gebieden zijn van collectering en dat er zuivering van afvalwater aanwezig is binnen het afgebakende plangebied nr. 7 van Durmevallei fase 2. Opmerking dat de huidige kunstmatige waterstand reeds een bedreiging is voor een correcte werking gedurende de seizoenen.	Er wordt akte genomen van deze opmerking. Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt het waterbeheer en afvalwaterzuivering niet.	Binnen de discipline Water van het plan-MER zullen de op planniveau relevante effecten op vlak waterkwaliteit beoordeeld worden.

Individuele inspraakreactie	Opmerking dat delen van het deelgebied 'Polderbroek' deel uitmaken van het erkend natuurreservaat 'De Durmemeersen'.	De ligging van de bestaande erkende natuurreservaten zal in de planningsfase mee in overweging genomen bij het bepalen van de bestemming in het ruimtelijk uitvoeringsplan.	/
Individuele inspraakreactie	Standpunt dat in dit deelgebied volledig moet gegaan worden voor een hoofdfunctie natuur.	Geen aanpassing. Er wordt akte genomen van de opmerking. Bij het uitwerken van het planvoorstel in de planningsfase zal nagegaan worden voor welke de meest aangewezen bestemmingen zijn in functie van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de zin van het RSV.	/

Potpolder IV en Hof ter Rijen

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief	Aanvullingen onderzoek MER ?
GECORO Waasmunster Boerenbond bedrijfsgilde Hamme bedrijfsgilde Sint-Niklaas bedrijfsgilde Zele bedrijfsgilde Waasmunster Individuele inspraakreacties CBS Waasmunster	Diverse inspraakreacties maken bezwaar tegen een herinrichting van Potpolder IV; stellen dat een herinrichting overbodig zou zijn en niet nodig is in functie van beveiliging tegen overstromingen als de Durmedijken verhoogd zouden worden; dat landinwaarts water bergen in dit gebied in strijd zou zijn met de beslissingen over het Sigmaplan; dat de doelstelling 'verweving' zoals aangegeven in het Sigmaplan geen opdeling tussen landbouw en natuur zou impliceren; dat nieuwe dijken en een herinrichting van het gebied schade aan de eigendommen, het bestaande landschap, landbouw en natuur zouden veroorzaken; dat de renovatie van Potpolder IV géén deel uit zou maken van de beslissingen over het Geactualiseerd Sigmaplan en dat enkel beslist zou zijn om de bestaande dijken te verhogen; dat in de startnota voorgestelde herinrichting strijdig zou zijn met de eerdere beslissing van de Vlaamse Regering over het meest wenselijk alternatief voor het Sigmaplan; dat er in dit gebied enkel wateroverlast zou zijn door het 'verkeerd beheer' van de vijvers.	Geen aanpassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting van het gebied niet. Potpolder IV is een bestaand GOG dat deel uitmaakt van het oorspronkelijk Sigmaplan. De Vlaamse Regering besliste op 25 februari 2022 het meest wenselijk alternatief van het geactualiseerd Sigmaplan voor wat betreft de deelgebieden in de vallei van de Durme opnieuw te bekrachtigen als uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het geactualiseerd Sigmaplan en de realisatie van de Natura 2000-doelen. Studies van Coen, L; Peeters, P; Meire, D. Geïntegreerde aanpak Durme – Veiligheidseffect Durme 4.0; (2020) en van INBO tonen het 'algemeen belang van de Durme in het kader van veiligheid voor overstromingen in het Schelde-estuarium' en het 'algemeen belang van de Durme in het geheel van het zoetwatergetijden estuarium van de Zeeschelde' aan. In functie van het realiseren van de natuurdoelstellingen van het Sigmaplan wordt geantwoord dat de optie 'verweving' impliceert dat binnen Potpolder IV zowel natuurontwikkeling als landbouw voorzien wordt. Bij de verdere uitwerking van het planvoorstel zal verder bepaald worden op welke wijze deze verweving tussen landbouw en natuur geconcretiseerd kan worden in relatie tot de beoogde natuur- en veiligheidsdoelen. Dat kan op perceelsniveau enerzijds leiden tot percelen of zones met natuurbestemming en anderzijds percelen of zones met een landbouwbestemming. Bij het bepalen van de meest aangewezen bestemmingen zal ook rekening gehouden met de principes en ontwikkelingsperspectieven van het RSV inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur.	Binnen het plan-MER worden de effecten van het voorgenomen plan op planniveau binnen de disciplines bodem, water, biodiversiteit, landschap en mens-ruimte geëvalueerd.

Individuele inspraakreactie	Vraag om duidelijkheid over de toekomst van de vijver.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting van het gebied niet.	/
Individuele inspraakreactie	Vraag om de rivierduin te beschermen vanuit een landschappelijk oogpunt waarbij het bomenbestand deel is van het landschap. Er moet een grondige landschapsstudie komen van een dijk midden in het landschap die een rivierduin omsingelt en deels vergraaft.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt de concrete inrichting van het gebied niet.	De effecten op landschap komen aan bod in de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie. Hierbij zal aandacht zijn voor de aanwezige waarden in het plangebied.
Individuele inspraakreactie	Vraag om duidelijkheid langs welke wegen de niet te gebruiken baggerspecie afgevoerd zal worden.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt de wijze waarop baggerwerken in de Beneden-Durme georganiseerd worden niet.	Dit is voorwerp van de milieueffectenbeoordeling op projectniveau bij de vergunningsaanvragen voor de baggerwerken.
VZW Durme	Opmerking dat de verspreid gelegen percelen van het erkend natuurreservaat onderdeel is van reservaat 'De Durmemeersen' Opmerking om de vermelding van de meander in de tekst te schrappen. Deze is niet meer zichtbaar in het landschap. Opmerking dat de vijver in het zuidwesten volgens gewestplan natuurreservaat is. Opmerking dat de opdeling landbouw en natuur al afspraken gemaakt zijn. Deze dient volgens de inspraakreactie niet meer onderzocht te worden.	Er wordt akte genomen van deze opmerkingen. De beschrijvingen zullen waar nodig gecorrigeerd worden. De ligging van de bestaande erkende natuurreservaten zal in de planningsfase mee in overweging genomen bij het bepalen van de bestemming in het ruimtelijk uitvoeringsplan.	/
Individuele inspraakreactie	Diverse inspraakreacties wijzen op de aanwezigheid van de E17 en op milieueffecten (geluidshinder, visuele hinder, stikstof...) van het autoverkeer op de omgeving en vragen om maatregelen zoals de aanleg van een buffer langs de E17.	Er wordt akte genomen van deze vraag. Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt het beheer en de inrichting van de E17 niet. Het uitwerken van maatregelen om hinder veroorzaakt door de E17 te milderen vormt geen voorwerp van dit planningsproces.	Binnen het plan-MER wordt de aanwezigheid van de E17 opgenomen binnen de referentiesituatie.

Durmemeersen (Potpolder V)

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
Individuele inspraakreacties CBS Zele	Diverse inspraakreacties vragen om de agrarische bestemming te behouden voor de Durmemeersen/Potpolder V; om landbouw en natuur hand in hand te laten gaan binnen een agrarische bestemmingen; stellen dat natuurontwikkeling in dit gebied in strijd zou zijn met de plandoelstellingen inzake het vrijwaren van gebieden voor landbouw; dat Potpolder V volgens het initiële Sigmaplan enkel een functie als waterbergingsgebied bij extreme weeromstandigheden; heeft; dat onteigeningen in functie van natuurontwikkeling niet haalbaar is voor de betrokken landbouwbedrijven.	Geen aanpassing. Het geactualiseerd Sigmaplan omvat zowel natuur- als waterveiligheidsdoelstellingen. Voor het deelgebied 'Potpolder V' is in het Sigmaplan naast ruimte voor waterberging voor de Durmemeersen ook een ontwikkeling van natuur onder de vorm wetland/natte soortenrijke graslanden voorzien.	Geen aanpassing. Binnen de discipline Mens-ruimte van het plan-MER is voorzien dat de effecten van het plan op de functie 'landbouw' geëvalueerd worden. Het alternatief waarbij alle bestaande agrarische gebieden behouden blijven wordt als 'nulalternatief' beschouwd. Het is echter géén redelijk alternatief voor het realiseren van de plandoelstellingen.
Individuele inspraakreactie	Vraag wat het waterbeleid in de polder is?	Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt op zich het waterbeheer in de polder niet. Bij een eventuele herbestemming naar natuurgebied zal het waterbeheer zich richten op de natuurontwikkelingsdoelen.	/

Individuele inspraakreactie	Opmerkingen over het functioneren van een rietveld als waterzuivering en dat volgens de inspreker zou zorgen voor de een vervuiling van het grondwater.	Er wordt akte genomen van deze opmerkingen. Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt het beheer van het rietveld niet.	/
-----------------------------	---	---	---

Hoek

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief?	Aanvullingen onderzoek MER?
Individuele inspraakreactie	Vraag om het Nonnengoed en de Zelebeek een rol te laten vervullen in functie van waterbuffering en tijdelijke wateropvang bij zware regenval.	Het ruimtelijk uitvoeringsplan regelt de inrichting en het beheer van het Nonnengoed en de Zelebeek niet.	In het planmilieueffectenrapport zal de mogelijke impact van een herbestemming op de afwatering onderzocht worden binnen de discipline water.
CBS Zele	Opmerking dat de Zelebeek en Polderbeek dienst doen als noordelijke afwatering van Zele. Vraag om deze afwatering te verzekeren.		
Individuele inspraakreactie	Vraag om illegale grondophogingen terug in een oorspronkelijke toestand te brengen.	Het handhaven van onvergunde ophogingen is een opdracht voor de bevoegde (lokale) handhavingsdiensten.	/
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat er een ecologische verbinding tussen het ingesloten deel in het op- en afrittencomplex van de E17 en de andere gebieden is.	Er wordt akte genomen van deze opmerking.	/
VZW Durme	Opmerking dat Nonnengoed (met sloten in visgraatpatroon) een deel is van het erkend natuurreservaat de Durmemeeersers, een natuurbestemming heeft en al jaren als natuurgebied beheerd wordt.	Er wordt akte genomen van deze opmerkingen. De ligging van de bestaande erkende natuurreservaten zal in de planningsfase mee in overweging genomen bij het bepalen van de bestemming in het ruimtelijk uitvoeringsplan.	/
Individuele inspraakreacties CBS Waasmunster CBS Hamme CBS Zele ABS Boerenbond Bedrijfs-gilde Hamme Bedrijfs-gilde Sint-Niklaas Bedrijfs-gilde Zele Bedrijfs-gilde Waasmunster	Diverse inspraakreacties vragen om het agrarisch gebied tussen de Hoekstraat en het op- en afritcomplex te.	Geen aanpassing. De ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos gaat uit van het vrijwaren van dit gebied voor landbouw.	/

Putten van Ham

Actor	Reactie	Aanpassen plan of opnemen als planalternatief	Aanvullingen onderzoek MER ?
Individuele inspraakreacties GECORO Waasmunster	Diverse inspraakreacties stellen vragen bij de opname van dit gebied binnen het plan; stellen dat dit voorbarig is voor een 2025-project; dat een motivatie voor de opname van dit gebied ontbreekt.	Geen aanpassing. Binnen de beslissing van Geactualiseerd Sigmaphan zijn de Putten van Ham opgenomen als een niet later dan 2025 op te starten project. De opname van het	/

Individuele inspraakreactie	Opmerking dat er in gebied nog vergunningen voor ontginningen tot 2031 lopend zijn en het voorbarig is om sneller tot een herbestemming over te gaan; dat er rechtszekerheid moet voor burgers en rechtsonderhorigen die er op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 2005 over het Sigmaplan er op vertrouwde dat dit project op lange termijn zou ontwikkeld worden en dat men in afwachting daarvan nog tijd had om in het gebied andere projecten te realiseren; dat bestemmingswijzigingen die de ontwikkelingsmogelijkheden beperken aanleiding geven tot winstderving en financiële schade.	gebied binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan is dus te verantwoorden. Een bestemmingswijziging heft de rechten voor het uitvoeren van reeds vergunde activiteiten of lopende exploitatievergunningen niet op. Bij het uitwerken van de concrete bestemmingen en voorschriften zal rekening gehouden worden met de bestaande lopende vergunningen in het gebied. Voor de waardeverminderingen als gevolg van bestemmingswijzigingen wordt verwezen naar de voorziene planschaderegelingen.	/
GECORO Waasmunster CBS Waasmunster	Vraag om rechtszekerheid voor de bestaande watersportclub en bijhorende horeca en standpunt dat de nabestemming (gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut) hier reeds gerealiseerd is.	Het behoud van de bestaande watersportactiviteiten en de verenigbaarheid met de voorziene natuurdoelstellingen zal als planalternatief onderzocht worden.	De milieueffecten van het behoud van de bestaande watersportactiviteiten zal als planalternatief onderzocht worden binnen het plan-MER.
Sport Vlaanderen	In het dossier is opgenomen dat het behoud van de waterrecreatie op de putten van Ham onderzocht wordt maar dat ook een eventuele verplaatsing binnen het plangebied overwogen zal worden. Dringen aan om maximaal in te zetten op een behoud op de huidige locatie. Het verplaatsen is een zeer complexe oefening.		
VZW Durme	Standpunt dat een harde recreatie zoals watersport (zwemmen, suppen, zeilen, surfen) nooit een doel kan zijn in natuurgebied.		
VZW Durme	Bedenking dat watergebonden recreatie in relatie tot een hoofddoel natuur niet te verantwoorden is en dient niet nogmaals onderzocht te worden. Bedenking dat watersport mogelijk is in bijkomend ontginningsgebied in het noorden van het plangebied.		
Individuele inspraakreactie	Opmerking dat een meer te onderscheiden is van een moeras.	Er wordt akte genomen van deze opmerking. De voorziene natuurdoelen binnen het Sigmaplan gaan uit van het creëren van leefgebied voor moerasvogels.	/
VZW Durme	Opmerking dat de zuidwestelijke en zuidoostelijke plas al onderdeel zijn van het type 4 reservaat Groot Molsbroek. Opmerking dat het agrarisch gebied in het zuidoosten al grotendeels bebost is.	Er wordt akte genomen van deze opmerkingen. De ligging van de bestaande erkende natuurreervaten en feitelijke bossen zal in de planningsfase mee in overweging genomen bij het bepalen van de bestemming in het ruimtelijk uitvoeringsplan.	/